

CZASOPISMO, POŚWIĘCONE SPRAWOM

PRZEMYSŁU, HANDLU i FINANSÓW

ADRES REDAKCJI I ADMINISTR.
KOSZYKOWA 7. — TELEF. 250-85.
Konto w P. K. O. № 1465.
Prenumerata roczna Zł. 24.
Zeszyt pojedyńczy 1 Złoty.

WYCHODZI DWA RAZY
NA MIESIĄC

WARSZAWA—1 PAŹDZIERNIKA 1924.

CENY OGŁOSZEŃ:
1/1 strony Złotych 100.
1/2 „ „ 55.
1/4 „ „ 30.
I i IV „ okładki 50 % drożej
II i III „ „ 25 % drożej
w tekście o 25% drożej.

DROŻYZNA A CŁA.

Badając miesięczne wskaźniki kosztów utrzymania za rok bieżący, musimy stwierdzić, że po nader gwałtownej zwyżce, jaką mieliśmy w styczniu (+ 51%), dalsze miesiące wykazują wzrost drożyzny coraz to powolniejszy, aby wreszcie w maju wykazać pewien spadek, jednakże już od lipca podnieść się znów wyżej, a mianowicie: w lipcu o 2,8%, w sierpniu zaś a 5,9% w porównaniu z poprzednimi okresami. W sierpniu wskaźnik ogólnych kosztów utrzymania, biorąc rok 1914 jako = 100, wyniósł 134,7. Na cyfrę tę składają się następujące czynniki: żywność — 155,4, odzież — 251,2, opał — 147,4, mieszkanie — 36,5 i wreszcie pozostałe — 156,0. Jak więc widzimy, z wyjątkiem kosztów mieszkania, które stoją o wiele niżej kosztów przedwojennych, inne stoją daleko ponad przedwojenne 100, a nawet ponad przeciętną za sierpień = 134,7, co znaczy, że jedynie tanie komorne mieszkaniowe do czasu utrzymuje ową przeciętną na nieco niższym poziomie. Ten czynnik jednak, w miarę realizacji planu, zakreślonego przez ustawę o ochronie lokatorów, coraz bardziej będzie zatracał swój wpływ obniżający.

Z pośród innych czynników, na najwyższym poziomie stoi odzież, następnie objęte rubryką „pozostałe", na trzecim — żywność i wreszcie — opał. Takie uszeregowanie spotykamy w roku bieżącym po raz pierwszy, gdyż dotychczas przez pierwsze cztery miesiące (styczeń — kwiecień) za odzieżą drugie miejsce zajmował opał, a trzecie żywność, następnie zaś przez maj, czerwiec i lipiec mieliśmy na drugiem miejscu „pozostałe", na trzeciem opał, a potem dopiero żywność. To wysunięcie się żywności na drugie miejsce w sierpniu jest objawem w roku 1924 dotychczas nieznanym, jakkolwiek spotyka się w roku 1923 jako objaw stały, wyłączając jedynie lipiec i październik.

Z tego, co poprzednio powiedzieliśmy, wynikałoby, że żywność wykazuje w sierpniu znaczną podwyżkę cen. Istotnie tak jest, gdyż ze 139,1 punktów w lipcu doszła do 155,4 punktów w sierpniu, a tendencję zwyżkową wykazywała już od czerwca. Inaczej odzież, która od kwietnia utrzymywała się przy 236,5 punktów, i dopiero w sierpniu skoczyła na 251,2 p. Opał stale, od stycznia, wykazywał zniżkę, gdyż wskaźnik jego malał bez przerwy i zmniejszył się ze 172,6 do 144,9 p. w lipcu. Dopiero w sierpniu znów zwiększył się na 147,4 p. Oznacza to, że ze wszystkich oddzielnie wymienianych pozycji, oprócz mieszkania, jedynie ceny żywności drożały od czasu dłuższego, porywając za sobą wreszcie i inne towary.

Na taki, a nie inny stosunek cen nie wpływały, oczywiście, wyłącznie czynniki li tylko natury gospodarczej, że chociażby wspomnimy o sto-

pniowem znoszeniu podatku od węgla. Nie ulega również wątpliwości, że właśnie przywrócenie lub chęć przywrócenia normalnych stosunków gospodarczych co do niektórych artykułów żywnościowych, musiałyby wpłynąć na ich podrożenie. W pierwszym rzędzie mamy tu na myśli zboże, które, będąc z jednej strony zwalniane do wywozu, z drugiej zaś, będąc pod wpływem cen zagranicznych, musiało najpierw dojść do tych cen, następnie zaś podążyć za ogólną zwyżką, odczuwaną ostatnio zarówno w Berlinie, jak i w Pradze, Liverpoolu i t. p.

Co się jednak tyczy innych artykułów żywnościowych, to tu trudniej byłoby wytłomaczyć sobie podrożenie np. w Warszawie wpływem cen zagranicznych, tembardziej, że, jak to już nieraz wskazywano, handel najbardziej wpływającemi artykułami, jak mięsem, leży całkowicie w sferze wpływów lokalnych.

Lecz tu właśnie leży przeważna część winy za to, co się w ostatnich czasach dzieje. Właśnie owo zlokalizowanie handlu, ów brak jakiejkolwiek organizacji dostawy artykułów żywnościowych z tańszych miejsc produkcji, prymitywność sposobów wytwarzania i podziału odnośnych produktów — to wszystko są przyczyny, które w znacznej mierze przyczyniają się do podrażania żywności.

Jest rzeczą jasną, że wzrost kosztów żywności musi odbić seę na wzroście kosztów utrzymania, co znów po przez płace robotnicze musi wpłynąć na koszta innych towarów. Musimy sobie jednak powiedzieć jasno, że granicą cen muszą dla nas być ceny światowe. To też jeśli zboże, jako surowiec dociąga naturalnym biegiem okoliczności do tej granicy, to również i cena chleba musi się tej granicy trzymać. To znaczy, że koszt przemiału ziarna i koszt wypieku musi być taki sam, jaki jest zagranicą. To samo dotyczy wszystkich innych kosztów produkcji.

Tę samą drogę rozumowania moglibyśmy obrać, omawiając sprawę kosztów pośrednictwa handlowego. Pośrednictwo to nie może podrażać towaru na tyle, by pomiędzy ceną fabryczną a detaliczną powstawała większa różnica, niż to jest przyjęte gdzieindziej, gdyż wówczas wszelkie wysiłki przemysłu w kierunku jaknajtańszej produkcji nie dałyby żadnego efektu.

Życie wykazuje, że do powyższego trzeba jednak wprowadzić pewną korektywę. Mianowicie, jeśli chodzi o maksymalną granicę ceny wewnętrznej większości towarów, to nie jest nią tylko cena zagraniczna, lecz cena zagraniczna powiększona o sumę cła przywozowego, oraz kosztów przywozu do kraju. Inaczej mówiąc, towar krajowy może być z powodzeniem zaofiarowany na rynku wewnętrznym, jeśli cena jego nie przekracza ceny takiegoż towaru zagranicznego, powiększonej o sumę cła, jaką trzeba zapłacić przy jego przywozie, jakoteż o koszty, związane ze sprowadzaniem towaru zagranicznego na rynek krajowy. Jeśli jednak dany towar krajowy ma być sprzedany zagranicą, to sprawa przedstawia się nieco inaczej.

Mianowicie, cena towaru eksportowego musi być niższą od ceny tegoż towaru na rynku zagranicznym o sumę kosztów przewozu i ewentualnego cła w kraju odbiorczym. W ten sposób mielibyśmy dla danego towaru dwie ceny, zależnie od przeznaczenia.

W tych wypadkach, gdy cena towaru w fabryce przekracza cenę zagraniczną, eksport musi przynosić stratę. Jednakże strata ta pokrywana jest przez tę część towaru, którą wypuszcza się po cenie „krajowej“ na rynek wewnętrzny, to znaczy po cenie, obliczonej według maksymalnej granicy ceny wewnętrznej. W ten sposób konsument krajowy opłaca przemysłowcowi premję wywozową.

Istnieje jeszcze inna możliwość, kiedy cena u producenta jest niższa, niż cena na rynku światowym. Przypuśćmy, że chcąc daną cenę utrzymać, nakładamy cło wywozowe, nieprzekraczające różnicy pomiędzy ceną zagraniczną, a ceną krajową, powiększoną o koszty transportu, zysk eksportera itd., jednakże tak, aby cło to nie równało się zupełnemu zakazowi.

W tym wypadku maksymalną granicą wewnętrznej ceny miałaby być jakoby cena „krajowa“ bez cła wywozowego. A jednak wydaje nam się to nieścisłem, gdyż eksporter, o ile jest jednocześnie dostawcą rynku wewnętrznego, może znów posiadać dwie ceny, a mianowicie: ceną niższą, konkurencyjną dla eksportu i ceną wyższą dla kraju, a mianowicie, równającą się cenie światowej, powiększonej o koszta transportu do kraju itp. I w tym wypadku konsument krajowy płaciłby premję eksportową. Oczywiście, w razie ustanowienia prohibicyjnego cła wywozowego i przy nadmiarze danego surowca czy towaru w kraju, obniżałaby cenę zwiększona podaż.

Wszystko wyżej powiedziane wskazuje na to, że dla spowodowania zniżki kosztów utrzymania konieczne jest, poza należytem zorganizowaniem obrotu artykułów żywnościowych, dążenie do wprowadzenia czynnika normalnej konkurencji, pozbawionego cech sztucznej ochrony celnej. Jeśli dziś chwytamy się środków nadzwyczajnych, jak b. wysokie cła przywozowe, cła wywozowe itp., to pomimo to służyć tylko w celu uzyskania minimum czasu dla przeprowadzenia reorganizacji produkcji, nieopartej jednak na niesłusznej przesłance, że ograniczenia obrotu towarowego mogłyby na stałe utrzymywać u nas obecną dysproporcję cen zarówno wewnątrz kraju pomiędzy poszczególnymi towarami, jak i w obrocie z zagranicą pomiędzy ceną wewnętrzną a ceną rynku światowego.

A. N.

Z rynku pieniężnego.

Stopa procentowa w krótkoterminowych, prywatnych operacjach kredytowych jest wciąż jeszcze nie proporcjonalnie wysoka i, jak słychać, dochodu niekiedy do 7% miesięcznie. Jestto sytuacja, rzecz prosta, wysoce anormalna. Ale na rynku pieniężnym odczuwać się daje nieco większa swoboda. Wprawdzie obieg pieniężny we wrześniu zmniejszył się nieco, gdyż w dniu 31 sierpnia wynosił (bilety Banku Polskiego) 430 miljonów (okrągło), na d. 20 września — 403 miljony. Zmniejszenie obiegu zapewne przypisać należy odpływowi znacznych sum na podatki. W końcu miesiąca obieg znów się powiększy z powodu wypłat pensji urzędniczych i regulacji innych zobowiązań. Należy jednak podkreślić duży wzrost w obiegu bilonu metalowego i papierowego. Obieg ten, który w dniu 10 maja r. b. wynosił niespełna 13 miljonów złotych, w d. 31 sierpnia przekroczył 120 miljonów. Portfel wekslowy w Banku Polskim rośnie również dość szybko: w d. 10 maja — 118 miljonów, w d. 20 września— 222 miljony. Znaczną część portfelu wypełniają zapewne weksle redyskontowane. Również prywatne banki akcyjne (właściwie 16 największych banków) wykazują znaczny wzrost operacji dyskontowych: w d. 31 stycznia r. b. około 3 miljonów złotych, w dniu 31 lipca r. b. — przeszło 65 miljonów złotych:

Objawy powyższe świadczyłyby o pewnem ożywieniu się obrotów, o ile portfele wekslowe zapełnione są wyłącznie, lub przynajmniej, w ilości przeważającej, wekslami towarowymi, nie zaś finansowymi. Niestety, statystyka nie daje w tym zakresie dostatecznych rękojmi. Wprawdzie statut Banku Polskiego w art. 58 opiewa, że „Bank dyskontuje weksle przekazowe (ciągnione) i własne (proste), powstałe z *dokonanych obrotów gospodarczych*“ — ale praktyka banków prywatnych bywa tu zapewne inną. Pozatem nie ulega kwestji, że, po wyjściu z inflacji pieniędzo-papierowej, wkroczyliśmy w okres inflacji wekslowej. W wielu gałęziach handlu przeważająca ilość wypłat odbywa się za pomocą weksli, których protesty są obecnie zjawiskiem powszechnem. Czy oznacza to brak gotowizny? Zapewne, ale w stopniu jeszcze większym—brak popytu na towary nagromadzone, daremnie czekające na odbiorców. Inflacja pieniądza papierowego wywołała „ucieczkę“ od marki polskiej, do zdrowych walut i do towarów, ustalenie waluty — ucieczkę od towarów do złotego. Przy inflacji markowej kupowano towary nietylko na zaspokojenie potrzeb życia codziennego, lecz i na spekulację; obecnie kupuje się tylko to, co jest koniecznie potrzebne do zaspokojenia nieodzownych potrzeb życiowych.

Tym sposobem niejedno przedsiębiorstwo, powstałe w dobie inflacji, okazuje się obecnie zbytecznem. Jednakowoż nie każde z tych przedsiębiorstw spekulacyjnych, którym waluta złotowa wypisała wyrok śmierci, chce się poddać dobrowolnie i pójść w zagładę: jedne rzucają na rynek zasoby papierów własnych (podobno, niekiedy, i cudzych), stale obniżając, wskutek tego, kursy giełdowe — inne pokrywają zobowiązania wekslami. Oczywiście, jedno i drugie musi się kiedyś skończyć — zanim jednak godzina ta wybije, ciężki kryzys gospodarczy trwać będzie w dalszym ciągu.

Naleganie na rząd o rozszerzenie kredytu pozostaje bezskutecznem, gdyż rząd obecnie nie „produkuje“ pieniędzy, jak to było w Polskiej Krajowej Kasie Pożyczkowej. Twórcą pieniądza jest obecnie Bank Polski, od rządu niezależny, ale związany w emisji banknotów ścisłemi przepisami statutu. Rząd wypożyczyć może—na krótki termin — jedynie te sumy, które pochodzą z nadwyżek przy wykonaniu budżetu. Sumy te nie są znaczne, zresztą nie wszystkie miesiące dają nadwyżki: sierpień dał około 19½ miljona złotych niedoboru, który pokryty będzie nadwyżkami z poprzednich miesięcy.

Przy normalnym stanie gospodarczym pierwszą instancją kredytową są banki prywatne, posiadające znaczne sumy, powstałe z wkładów, głównie terminowych. Obecnie gromadzenie się tych sum nie przybrało jeszcze większych rozmiarów: w 16 pomienionych bankach, w czasie od 1 lutego do 1 sierpnia r. b., wkłady terminowe powiększyły się z 367,000 do 8,726,000 złotych; wkłady bezterminowe — z 4,136,000 do 36,180,000 złotych. Te ostatnie wkłady, jak wiadomo, nie są lokatą, powstałą z oszczędności, lecz, przeważają rezerwami kasowemi wielkich przedsiębiorstw, nie moga być zatem wypożyczane przez banki na dłuższe terminy.

Dopóki nie nastąpi odbudowa kapitału „finansowego“, t. j. przeznaczonego na inwestycje, lub operacje kredytowe — rynek pieniężny wciąż pozostawać będzie w stanie anormalnym. *T. W.*

Z przemysłu włókienniczego.

Przemysł włókienniczy od połowy sierpnia wzmógł swą pracę. Dwie przyczyny wpłynęły na chwilową poprawę sytuacji: sezon zimowy i wobec długotrwałego postoju fabryk, wyczerpanie się zapasów. Na wzmożenie pracy w przemyśle bawełnianym wywarł wpływ i trzeci czynnik: *potanienie* na rynku światowym bawełny. Fabrykanci pragną we wzmożonem tempie wyrobić posiadane na składzie zapasy bawełny i wyprodukowane z niej towary sprzedać po dziś obowiązujących cenach. Ten fakt wpłynął i na decyzję uruchomienia Widzewskiej Manufaktury.

Obraz pracy fabryk przemysłu włókienniczego, zrzeszonych w Związki Zawodowe, charakteryzują niżej podane tablice:

1) Fabryki zrzeszone w Związek Przemysłu włókienniczego w Państwie Polskiem.

a) Przemysł bawełniany.

Ilość dni pracy	Ogólnie		Łódź	
	Ilość fabryk	Ilość robotników	Ilość fabryk	Ilość robotników
6	12	7816	11	5700
5	9	9594	6	8146
4	11	29907	8	19805
3	5	6762	3	162
2	1	489	—	—
1	—	—	—	—
0	3	1373	3	1373
Urlop	—	—	—	—
	41	53941	31	35186
Redukcja robotnikodni*) od 25.VIII do 20.VIII 24 r.			35,50%	32,2%
Redukcja w poprzednim tygodniu			41,94%	47,68%
Poprawa			6,44%	15,48%

b) przemysł wełniany.

Ilość dni pracy	Ogólnie		Łódź	
	Ilość fabryk	Ilość robotników	Ilość fabryk	Ilość robotników
6	7	4223	6	3779
5	9	2737	6	2037
4	8	3504	5	1907
3	4	2484	1	230
2	3	1810	2	937
1	—	—	—	—
0	7	1162	6	766
urlop	2	1028	2	1028
	40	16948	28	10685
Redukcja robotnikodni *) za czas od 25.VIII do 30.VIII.24			34,42%	28,87%
Redukcja w poprzednim tyg.:			39,95%	40,19%
Poprawa			5,53%	11,32%

Z powyższego zestawienia widocznem jest iż redukcja dni pracy w okręgu łódzkim zmniejsza się. I tak, od 25.VIII do 30.VIII r. b. w przemyśle wełnianym wynosiła 34.42% robotnikodni. W poprzedzającym zaś tygodniu wynosiła 39,92%. Ten sam fakt konstatujemy i w przemyśle bawełnianym: od 25.VIII do 30.VIII 1924 redukcja wynosiła 35,50% robotnikodni, w poprzedzającym zaś tygodniu 41,94%.

2) Fabryki zrzeszone w Krajowym Związku Przemysłu Włókienniczego.

a) przemysł wełniany:

Ilość dni pracy	Ilość fabryk	Ilość robotników
0	60	4000
2	55	
3	160	
4	57	20000
5	10	
6	3	

Wybitna poprawa w uruchomieniu fabryk nastąpiła od połowy sierpnia: uprzednio pracowały fabryki 2 do 3 dni w tygodniu, obecnie pracują przeciętnie 3 do 4 dni w tygodniu, przyczem w lipcu i w początkach sierpnia fabryk nieczynnych było 93, obecnie nieczynnych jest tylko 60 fabryk.

Ogólnie t. j. we wszystkich gałęziach Łódź liczy zrzeszonych w Krajowym Związku Przemysłu Włókienniczego w Łodzi około 40.000 robotników bezrobotnych (razem z Widzewską Manufakturą. Po uruchomieniu tej ostatniej pozostanie koło 32.000-33.000. bezrobotnych.

Przemysłowcy nie przewidują dalszego polepszenia się sytuacji, ani nawet utrzymania obecnego stanu rzeczy. Sezon minie, święta żydowskie zbliżają się, nastąpi zastój w handlu, jak również i w przemyśle.

Ogólne jest przypuszczenie, iż najgorszym okresem przesilenia, a więc i bezrobocia będą, listopad i grudzień r. b.

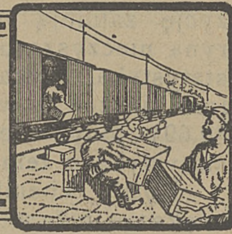
Jestto okres ukończenia sezonu zimowego, a wstęp do rozpoczęcia okresu letniego. W normalnych latach przed wojną przemysł w tym okresie przejściowym pracował na skład. Obecnie brak kapitału obrotowego i kredytu nie pozwala na magazynowanie towaru. Gdy niema zbytu — dla fabrykanta w obecnych warunkach wygodniej jest fabrykę zamknąć — niż opłacać niebywale wysokie, nieznane dotąd, odsetki od pożyczkowego kapitału.

*) robotnikodzień jest to iloczyn dni postoju fabryk przez ilość pozbawionych pracy robotników.

(Dokończenie art. na str. 448).

Obrót towarowy w gdańskim porcie.

Ostatnio ogłoszone cyfry obrotu towarowego w gdańskim porcie za pierwsze półrocze bieżącego roku, wskazuje na trwanie dotychczasowej tendencji wzrostu ogólnej sumy obrotu przy zmniejszaniu się importu towarów i, naodwrót, zwiększaniu się eksportu.

Ogólna suma obrotu za pierwsze sześć miesięcy b. r. wyniosła 1.183.411,4 tony, przyczem przywieziono 385.311,3 tony, wywieziono zaś 798.100,1 tony. W roku 1923 w tym samym czasie obrót wyniósł 977.719,3 tony, przyczem przywóz — 421.094,2 tony i wywóz 556.625,1 tony.

Co się tyczy poszczególnych grup towarów, składających się na powyższe sumy, to gdańska statystyka wykazuje nam następujące cyfry:

Przywóz artykułów spożywczych wyniósł w 1-em półroczu r. b. 87.664 tony w porównaniu z 116.685 tonami za tenże czas w roku ubiegłym, wykazując więc znaczną zniżkę. Na cyfry te składają się m. inn. następujące towary: pszenica — 1.163 tony, importowana w kwietniu, a zwłaszcza w maju, mniej w czerwcu; inne rodzaje zbóż w znikomych ilościach; owies—461,5 tony, przywieziony w kwietniu; kawa wykazuje 2.518 ton, przyczem punktem najsilniejszego przywozu był znów kwiecień; kakao — 1.120,9 tony; herbata—951,7 tony; tytuń — 3.172,8 tony; cukier—1.544,4 tony; spirytualje—656 ton; wina—1843,7 ton; sól—25,5 ton; śledzie solone — 14.275,2 tony. Jak więc widzimy, najpoważniejszym ilościowo towarem były śledzie solone, następnie tytuń, kawa, wino, cukier, pszenica, kakao i t. d. Oczywiście, gdybyśmy rozporządzali statystyką wartościową, to kolejność ta zmieniłaby się zasadniczo, przedewszystkiem na korzyść towarów kolonjalnych.

Wywóz artykułów spożywczych wyniósł 227.927,9 tony w porównaniu z 150.164,5 tony z tegoż okresu roku poprzedniego. Jest to więc znaczny wzrost wywozu, który należy przypisać dość dużemu wywozowi zbóż, a mianowicie: żyta—28.703 tony; jęczmienia — 33.709 ton, owsa—20.432 tony i pszenicy—706 ton. Bardzo poważną pozycję stanowi cukier, gdyż 98.300 ton. Z innych artykułów należy wymienić śledzie solone—1.938 ton i otręby—1.588 ton. Wyrobów alkoholowych wywieziono 571 ton.

Przywóz artykułów pochodzenia zwierzęcego stanowił 72,730 ton (w I półr.1923—104.588 ton), zmniejszając swą intensywność. Głównymi towarami były tu: nawozy—54.391 ton; tłuszcze zwierzęce—9.068 ton; skóry —7.905 ton i futra—981 ton. Wyrobów ze skóry przywieziono 45 ton

Wywóz natomiast wykazuje sumę 17.453 tony, czyli niewiele więcj, niż w roku poprzednim w tym okresie (o 231 ton), przyczem dominującym artykułem były tu znów nawozy w ilości 7.966 ton.

Przywóz drzewa i wyrobów z drzewa siłą rzeczy nie mógł wykazać większej cyfry, figuruje więc w ilości 2.842 tony, z czego drzewo surowe i nawpół obrobione stanowi 1.398 ton. Natomiast w *wywozie* znajdujemy cyfrę 490.517 ton, co stanowi bez mała 62% ogólnego wywozu. Na cyfrę tę składa się: drzewo nieobrobione i nawpół obrobione—469.731 ton, deski klepki i t. d. —2.329 ton i wreszcie wyroby gotowe — 3.649 ton. Oprócz tego wywieziono 14.784 tony roślin wszelkiego rodzaju.

Przywóz materjałów budowlanych wyniósł 2.659 ton, z czego gipsu, cementu, wapna itd. 842 tony; cegieł, kamieni budowlanych —771 ton i kamieni zwykłych — 555 ton. Ten przywóz posiada przeważnie znaczenie lokalne. Wyrobów ze szkła przywieziono 234 tony.

Wywóz materjałów budowlanych był znikomy, (161,4 tony), również wyrobów ze szkła wyniósł zaledwie 97 ton.

Większe znaczenie posiada dla nas grupa *materjałów opałowych*, których *przywóz* stanowił 57.330 tony, w czem węgla 54.032 tony. W *wywozie*, natomiast, którego ogólna suma wynosi 39.640 ton, węgiel wykazuje zaledwie 20.672 tony, ropa zaś naftowa i jej przetwory—16.039 ton. Niestety, bardziej szczegółowej specyfikacji gdańska statystyka nie zawiera. W porównaniu z rokiem poprzednim wywóz i przywóz wykazuje zwyżkę, przyczem ten ostatni w daleko silniejszym stopniu.

Przywóz chemikalji został uskuteczniony w ilości 82.694 ton. Najpoważniejszą po-

zycję zajmują tu „oleje roślinne i gliceryna nieczyszczona", jak je łączy gdańska statystyka, wykazując 6899 ton. Jakie tu inne jeszcze towary składają się na sumę 82.694 tony, nie wiadomo, gdyz gdańska statystyka o tem przemilcza.

Wywóz chemikalji z ilością dwa razy większą, niż w tymże okresie roku poprzedniego, gdyż 9 358 ton, wykazuje jako główny artykuł farby z pozycją 178 ton.

Przywóz rud i metali pokazuje nam sumę 66.244 tony, w czem rudy, żelaza surowego, żelaza i stali—56 tys. ton, towarów metalowych zaś 6 918 ton. *Wywóz* natomiast wyniósł 5.926,7 tony, rudy i to stanowią 115 ton, wyroby zaś z metalu — 5.143 tony.. Pomimo znikomości tych cyfr, w porównaniu z rokiem poprzednim, wywóz zwiększył się 3 i pół-krotnie.

Przywóz papieru, wyrobów z papieru i druków zmniejszył się dwukrotnie, wynosząc 3.643 tony. Natomiast *wywóz* zwiększył się prawie że czterokrotnie, osiągajac cyfrę 5.430 ton.

Ważna dla naszego życia gospodarczego grupa *surowców i towarów włóknistych* osiągnęła w *przywozie* sumę 9.346 ton, przeszło dwukrotnie mniej, niż w roku poprzednim w tym czasie, przyczem bawełna wykazuje sumę 1.924 tony, wełna zaś 3.739 ton. *Wywóz*, prawie że również dwukrotnie mniejszy,—dał nam sumę 1.649 ton z czego wełna — 418, len i konopie—310, a wyroby bawełniane — 172 i wełniane — 106,5 tonny. Wszystko to są sumy śmieszne.

Ubrania i galanterja i t. p., do której to grupy należy jakoby również proch strzelniczy, dały w *przywozie* 156 ton, a w *wywozie* zaś 37 ton. Przywóz zmniejszył się sześciokrotnie, wywóz zaś przeszło dwukrotnie.

Reasumując, możemy stwierdzić, że ilościowo najważniejszymi przedmiotami przywozu są; rudy i t. p., nawozy, węgiel, śledzie, wyroby metalowe i t. d. W wywozie natomiast pierwsze miejsce zajmuje drzewo w wszelkich postaciach, potem dopiero z ilościami znacznie mniejszemi; cukier, zboże i przetwory ropy naftowej.

Ten stan rzeczy do pewnego stopnia ilustruje nienormalny charakter naszego obrotu towarowego z zagranicą wogóle. Ponadto jednak wykazuje, że Gdańsk w wielu bardzo dziedzinach nie potrafił dotychczas opanować ani importu towarów do Polski, ani też eksportu polskiego zagranicę. Zbliżając się do bardziej normalnych warunków gospodarczych, będziemy musieli od Gdańska żądać zupełnie innej pracy, nie polegającej wyłącznie na chwytaniu najłatwiejszej sytuacji, lecz któraby mogła wskazywać na pewną pracę twórczą.

Pozatem w odniesieniu do samej statystyki gdańskiej musimy już dziś zastrzec się przeciw takiemu systemowi publikowania danych, gdzie ogłaszane są przeważnie sumaryczne cyfry, skupiające w sobie najrozmaitsze i niczem niepowiązane towary. Dokładna analiza pracy portu w Gdańsku w takich warunkach jest bowiem tak utrudniona, a nawet wprost uniemożliwiona, że mimowoli odnosi się wrażenie tendencyjności w kierunku ukrywania braków, jakie obrót przez gdański port dziś wykazuje. W takich warunkach racjonalna polityka portowa nie byłaby możliwa wogóle.

Co do przyszłych miesięcy, to, niestety, nie możemy zapatrywać się optymistycznie na cyfry, jakie nam prawdopobnie przyniosą. Jak widzimy, podstawą wywozu jest drzewo. Coraz częściej jego eksport kieruje się na inne porty, zwłaszcza wobec długotrwałych strejków w Gdańsku, o czem pisaliśmy w innem miejscu. Również i inne towary omijają Gdańsk, nie zdradzając chęci obrania drogi przez ten port. To też w najbliższym czasie oczekuje Gdańsk usilna walka konkurencyjna i zastosowanie energicznych środków sanacyjnych, aby utrzymać dotychczasowy dorobek i postępować nadal po linji pomyślnego rozwoju. *Bene.*

Spóźnieni o sto lat.

W roku 1826 zjawiło się w Anglji pierwsze ogłoszenie banku, który tą drogą zawiadamiał, że „podejmuje się" wymiany wszelkich monet, nawet francuskich, na funty sterlingi, pożyczanie pieniędzy pod zastaw i na weksle oraz wypłaty różnych sum poza Londynem i zagranicą".

A kilka dni temu, t. j. w roku 1924 dyrektor jednego z największych banków w Polsce w rozmowie ze mną powiedział, że wstrzymał ogłoszenia banku, ponieważ człowiek bardzo życzliwy tej instytucji i zajmujący wybitne stanowisko w naszej bankowości poradził mu tak uczynić. Reklamowanie banku, zdaniem tego finansisty, dyskredytuje bank. Tak dosłownie powiedział finansista i bankowiec polski w 1924 roku. I dodał, że Bank Polski niechętnym okiem patrzy na reklamowanie się banków, a więc reklamowanie się wyrządza krzywdę instytucji, narażając ją w oczach dyrekcji Banku Polskiego.

Oczywiście nie mogę podać w wątpliwość tego, co mi powiedział mój interlokutor, równocześnie nie mogę oprzeć się wyrażeniu największego zdumienia nad obskurantyzmem Banku Polskiego, jeżeli w istocie kierownictwo jego tak się zapatruje na reklamę.

Dowodzi to nietylko absolutnego braku zrozumienia obecnej nowożytnej reklamy, jej zadań i celów, ale wskazuje to jednocześnie na zupełne ignorowanie tego, co się dzieje na świecie. Wystarczy przecież wziąć do ręki jakiekolwiek pismo zagraniczme, aby zobaczyć w niem stale powtarzajace się, zajmujące naczelne miejsca, doskonale ułożone i zredagowane ogłoszenia największych i najkonserwatywniejszych instytucji finansowych.

I to jest zupełnie zrozumiałe. Bank o tyle ma rację bytu, o ile może spełniać swe zadanie, którem jest finansowanie innych przedsiębiorstw, drogą udzielania im kredytu, dyskontowania weksli i t. p. A może to robić tylko wtedy, skoro ma znaczny zapas pieniędzy. Żaden kapitał zakładowy banku nie wystarczy, aby nawet w maleńkiej części pokryć to zapotrzebowanie kredytu. Bank powinien więc korzystać z pieniędzy obcych, z pieniędzy powierzonych sobie na czasowe przechowanie.

Aby jednak te fundusze otrzymać na przechowanie, bank musi posiadać nietylko nieograniczone zaufanie społeczeństwa,ale nadto musi przyciągnąć sobie klientów pewnemi korzyściami, jakich nie daje żadna inna instytucja. To zaufanie do siebie musi usprawiedliwić w pewien przekonywujący sposób, musi dać się poznać publiczności, musi ją dobrze do siebie usposobić.

A jak to zrobić, jeżeli nie przez propagandę, którą w języku handlowym nazywamy reklamą?

Bo proszę, kto na tem straci? Nie publiczność, która tą drogą dowie się, że praktyczniej jest trzymać pieniądze w banku na procent, niż w kieszeni bez zysków, przy ciągłem ryzyku zguby lub kradzieży. Nie klienci banku, którzy otrzymują więcej szans na otrzymanie kredytu. Nie bank, który zarabia na różnicy odsetek. Nie rząd, który dochody swe opiera na dochodach obywateli.

Zresztą propaganda bankowa, skoro tylko jest ona umiejętnie opracowana i przeprowadzona, może nauczyć publiczność nietylko korzystania z banku w celu przechowywania pieniędzy. Przedewszystkiem, powinna nauczyć oszczędzania. Następnie powinna nauczyć umiejętnego inwestowania czyli lokowania nagromadzonych oszczędności, a ostatecznie rozumnego wydawania dochodów. I tylko taki bank, który o tem będzie pamiętał, który będzie klienta uczył, jak obchodzić się z pieniędzmi, który będzie jego uczciwym finansowym doradcą, taki bank będzie miał duże powodzenie, bo będzie posiadał wielkie zaufanie, a co zatem idzie, wielkie środki obrotowe.

U nas banki naogół nie starają się o pozyskanie sobie klienteli. Sądząc ze sposobu załatwiania interesantów, możnaby przypuścić, że banki chcą raczej stracić swych klientów.

Warunki obecnie ułożyły się w ten sposób. że banki mogą wybierać pomiędzy tymi, którzy szukają u nich kredytu, ale drobni kapitaliści muszą mieć ułatwiony wybór instytucji, której mają powierzyć swe oszczędności.

Banki zaś nie zdradzają wcale chęci pozyskania dla siebie tych drobnych kapitalistów, a raczej ich pieniędzy. Banki nasze mają oczy zwrócone na dwa źródła pieniędzy: Bank Polski i Bank Gospodarstwa Krajowego. Skoro stamtąd nie dostaną pieniędzy, to przestają udzielać kredytu innym. Ale o pozyskaniu funduszów z innych źródeł, banki nasze dotąd nie pomyślały.

Chciałbym, aby wśród powodzi naszych instytucji finansowych znalazła się chociaż jedna, która w należyty sposób zrozumie swe zadanie. Aby instytucja ta zwróciła się do publiczności i powiedziała jej otwarcie, że pragnie otrzymać jej pieniądze na przechowanie, że zapłaci jej za to taki a taki procent, że daje jej takie a takie gwarancje, że potrzebuje tych pieniędzy dla takich a takich celów. I jeżeli bank rzeczywiście zasługuje na zaufanie, jeżeli całą swoją dotychczasową działalnością potwierdza to, jestem pewien, że publiczność zareaguje w sposób pożądany, a Bank Polski, czy też Bank Gospodarstwa Krajowego nietylko, że nie będzie miał mu tego za złe, ale przeciwnie, poprze jego dążenia i pomoże mu przez udzielenie mu wyższych kredytów, niż posiadają inne instytucje, nie robiące nic w kierunku przyciągnięcia do swych kas drobnych kapitałów, znajdujących się w społeczeństwie.

Bank taki musi się zdobyć na odwagę postępowania stosownie do swych przekonań i musi być przygotowany na pewien znaczny wydatek na reklamę, który jednak à la long musi mu się opłacić stokrotnie.

Tadeusz Skarzyński.

Rynek towarowy na surowce i artykuły techniczne dla przemysłu metalowego

Ceny hurtowe na surowce i artykuły techniczne dla przemysłu metalowego w złotych (pg. danych S. A. „Zjednoczeni Polscy Przemysłowcy Metalowi").

a) za 1 tonę franco wagon stacja załadowania:

	Zł.gr.
Surówka odlewnicza „Chlewiska" na węglu drzewnym	165.—
Surówka odlewnicza „Stąporków" № 1	170.—
Surówka odlewnicza Witkowicka № 1	164.—
Złom żeliw. (fragment lany)	120.—
Żelazo handlowe krajowe	222.—
Bednarka gorąco walcowana	256.—
„ zimno „	445.—
Walcówka (drut okrągły od 5¹/₂ do 13 m/m., kwadratowy od 5¹/₄ do 8 mm.)	274.—
Blacha (cena zasadnicza)	282.—
Koks karwiński	48.35
„ górnośląski twardy	35.00
„ „ miękki	33.00
Węgiel kowalski myty cieszyński	36.65
Węgiel dąbrowski gruby	22.65
„ górnośląski „	26.95
Cegła ogniotrwała normalna (za sztukę gr. 15)	60.—
Cegła ogniotrw. kopulakowa	65.—
Glina „ mielona	25.—
Zaprawa szamotowa	32,50
Grafit podwójnie szlamowany	132.—
Kamień wapienny	4.—

b) za 100 kg. loco skład Warszawa:

Pokost chemicznie czysty gwarantowany		205.—
Olej wrzecionowy	2—5/20⁰	26.87
„ „	5—9/20⁰	27.97
Olej maszynowy	2—3/50⁰	28.52
„ „	3—3,5/50⁰	32.37
„ „	4—4,5/50⁰	35.67
„ „	5—5,6/50⁰	41.94
„ „	6—6,5/50⁰	46.40
„ cylindr. do pary przegrzanej ponad 10 atm.		61.41
„ cylindrowy do pary nasyconej		44.47
Smar Tovotte'a		58.27
Benzyna 721/730		1.29
„ 741/750		51.58
„ ponad 775/785		41.78

Cena blachy ocynkowanej.

Cynkownia warszawska notuje następujące ceny blachy żelaznej ocynkowanej za 100 kg. franco wagon Warszawa:

	zł.	gr.
711×1422×0,5 mm.	78	—
711×1422×0,525 „	77	—
711×1422×0,55 „	76	—
1000×2000×0,5 „	80	—
1000×2000×0,55 „	78	—

Ceny te rozumieją się za 100 kg.

Ceny gwoździ i drutu.

„Zjednoczenie Polskich Fabryk Gwoździ i Drutu" notuje ceny następujące w dniu 1 września r. b. Gwoździe za skrzynkę 16 klg. wagi netto loco magazyn fabryczny (ceny zasadnicze). zł gr.

budowlane od Nr. 26 do Nr. 23	7,00
drobne od Nr. 15—Nr. 6 od zł. 7 gr. 50 do	11,00
Druty za 100 klg. (ceny zasadnicze) jasne zwyczajne: od N. ²/₀ do Nr. 30	46,70
Druty cynkowane: od Nr. 2/0 do Nr. 30	59,00

Do cen zasadniczych dawany jest rabat zależny od specyfikacji i ilości towaru.

Notowania Centralnego Biura Polskich Odlewni Wyrobów Emaljowanych, obowiązujące do odwołania.

Cena garnków emaljowanych 66 gr. za 1 klg., cena garnków surowych 60 gr. za 1 klg.

Do cen powyższych dolicza się 2% na kosty opakowania i ekspedycji.

Ceny rozumieją się franco stacja załadowania

Cena odlewów żelaznych.

Podług notowań Grupy V (Odlewni) Polskiego Związku Przemysłowców Metalowych cena odlewów żelaznych surowych dla Warszawy, aż do odwołania, wynosi od 0,45 do 0,52 zł. za 1 klg. loco fabryka.

Cena odlewów z metali półszlachetnych.

Podług notowań Koła Odlewni metali półszlachetnych od dnia 15 stycznia obowiązują aż do odwołania następujące ceny na:

	zł.	gr.
armaturę mosiężną	2	75
„ bronzową	3	35
„ fosforbronz.	3	65
odlew mosiężny galant.	4	00

Ceny te rozumieją się za 1 kg

KRONIKA KRAJOWA
PRZEMYSŁ

Łódź uprzedza Bydgoszcz w założeniu fabryki samochodów.

W Łodzi powstała nowa fabryka samochodów „Polonais Korsari". Przedwstępny kosztorys budowy nowej fabryki z całą instalacją i urządzeniem technicznem wraz z nabyciem terenu pod budynki określono na 2,165,000 funtów angielskich. Z sumy tej przeznaczono 10 procent na kapitał obrotowy na pierwsze półrocze uruchomienia fabryki. Poważną część kapitału pokrył wybitny kapitalista angielski Erick Ramilton Pitte, prezes „Society of Motor Manufactures", były generalny dyrektor firmy „Westenhaus"; resztę pokrywa swemi akcjami jeden z banków angielskich.

Fabryka stawia sobie za zadanie produkcję 5,000 Chassi trzech typów, z tego 65 procent maszyn ciężarowych i 35 procent osobowych oraz do 10,000 sztuk motorów aeroplanowych. Motory mają być wykonane według planów inż. Kossak Małujki, b. dyrektora Moskiewskiego Towarzystwa Automobilowego. Nowy typ motoru oszczędza 40—50 procent paliwa i oznacza olbrzymi postęp w technice automobilowej i aeroplanowej.

Pomyślne widoki przemysłu bielskiego.

Sytuacja w przemyśle Bielsko-Bialskim znacznie się polepszyła. W Bielsku-Białej i okolicy pracuje przeszło 100 zakładów fabrycznych, głównie tekstylne i metalurgiczne. Przemysł tekstylny pracuje normalnie. Wyroby swoje sprzedaje obecnie przeważnie w kraju. W ostatnim czasie jednak nadeszły zamówienia na towar z zagranicy. O kredyt jest łatwiej. Koła przemysłowe spodziewają się, że z nadejściem jesieni sytuacja ulegnie dalszej poprawie i że przemysł tekstylny bielski będzie skutecznie konkurował z zagranicą.

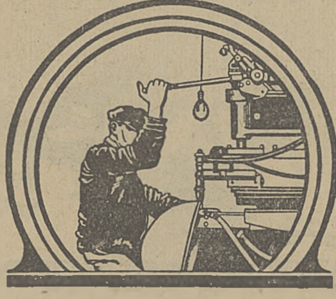
Nowa linja kolejowa.

Linja kolejowa Częstochowa — Kielce aż do Wisły zaczyna przybierać obecnie realne kształty. Przed niedawnym czasem komisja inżynierów dokonała pomiarów i przystąpiła do sporządzenia planów. Przedłużenie tej linji kolejowej będzie narazie przeprowadzone z Kielc do Wisły do Sandomierza. Budowę przeprowadzić ma towarzystwo akcyjne, oparte na kapitałach polskich i francuskich. Budowa ma rozpocząć się na wiosnę 1925 r.

Upadek piwowarstwa krajowego.

Jeden ze starszych i wysoko technicznie stojących działów przemysłu krajowego mający tem więcej szans rozwoju, iż potrzebne surowce — słód i chmiel — posiada w kraju, przechodzi ciężki kryzys. Przed wojną na obcym terenie Rzeczypospolitej było przeszło 400 browarów z roczną produkcją około 8 miljonów hektolitrów. Wojna i okupacja zniszczyła je jeszcze o 40 proc., spadając do 16 procent produkcji przedwojennej. Tłomaczy się to znaczną zwyżką cen piwa, obecnie prawie dwukrotnie droższego, niż przed wojną, co wywołało zmniejszenie zapotrzebowania wewnętrznego. Przed wojną na głowę ludności przypadało w b. zaborze pruskim 112 litrów, w Galicji—41 i pół l., w b. Kongresówce - 10 l., czyli przeciętnie w całej Polsce 34 litry. Obecnie konsumcja wynosi zaledwie 8 litrów. Pewien wpływ ma również wyrób piwa domowego, rozpowszechniony po polskich wsiach, co jest wysoce niepożądanem zarówno ze względów higjenicznych, jak skarbowych.

W rezultacie jednak znaczna część browarów przekształciła się w roku ubiegłym w gorzelnie, lub też ograniczyła się wyrobem słodu, którego w r. 1923 wywieziono zagranicę 1600 wagoów. Powrót do stosunków normalnych i wprowadzenie ulepszeń technicznych niewątpliwie wpłynie na nowy rozwój tego poważnego działu wytwórczości krajowej.

Poprawa sytuacji w Poznańskiem.

Położenie na rynku pracy uległo w ostatnich tygodniach zmianie na lepsze. Podaż pracy ze strony bezrobotnych zmniejszyła się. Ożywił się nieco ruch budowlany. Rozpoczęto budowę całego szeregu domów mieszkalnych. Także w przemyśle metalowym odczuwa się pewne ożywienie, które w pierwszym rzędzie należy przypisać zwyżce cen na płody rolnicze, co umożliwia rolnikowi dysponować gotówką na rzecz remontu i uzupełnianie inwentarza martwego. Także w innych gałęziach przemysłu daje się odczuć nieco mocniejszą tendencję, która jednakże jest zbyt słaba, ażeby pozwalała na optymistyczne horoskopy na przyszłość. Powszechny brak gotówki i niedostateczny a zbyt drogi kredyt, uniemożliwiają jednakże przedsiębiorstwom postawienia produkcji na stopie normalnej.

Z przemysłu naftowego.

Walne zgromadzenie zespołu Związków Pracowników Umysłowych przemysłu naftowego w Borysławiu konstantuje, że obecne dążenia kilku kartelowanych firm naftowych do obniżenia płac pracowników wypływają ze spekulacyjnego charakteru tych firm i nieudolnej ich gospodarki oraz są próbą ratowania obciążonych nadmiernym personalem dyrekcyjnym budżetów, protestuje przeciw usiłowaniom stałego obniżania płac pracowniczych, stanowiących obecnie mniej niż minimum egzystencji, oraz przeciwko prowokacyjnemu wywołaniu strajku przez kilka skartelowanych firm, jako niemającemu uzasadnienia wobec zwiększonej produkcji i wyższych cen ropy.

Spółki akcyjne o charakterze użyt. publ.

Zostały ogłoszone rozporządzenia Min. Przemysłu i Handlu i Skarbu, że do spółek akcyjnych, mających znaczenie państwowe lub użyteczności publicznej, dopuszczone zostały, oprócz dotychczasowych, spółki, mające na celu budowę aparatów i silników lotniczych, oraz eksploatacje linji powietrznej komunikacyjnej. Stoi to w ścisłym związku z polityką rządu popierania rozwoju lotnictwa w Polsce.

KRONIKA KRAJOWA

HANDEL

Opieka rządu nad polską flotą handlową.

Minister przemysłu i handlu skierował do wszystkich Izb przemysłowo-handlowych w Polsce list nawołujący kupiectwo polskie do silniejszego zainteresowania się polską żeglugą morską. W ręku handlu i przemysłu polskiego leży możność szybszego rozwoju polskiej floty handlowej. Dotychczas, jak się okazuje, polskie ładunki eksportu i importu powierzane są flotom obcym, pomimo, iż polskie towarzystwa żeglugowe zgłaszają konkurencyjne wprost warunki przewozu. Minister przemysłu i handlu zwrócił w liście tym uwagę Izbom handlowym, aby odpowiednio wpływały na polskie firmy importowo-eksportowe, wskazując, że bez posiadania własnej floty handlowej nie jest do pomyślenia jakakolwiek ekspansja polskiego przemysłu i handlu do krajów zamorskich. Dla ułatwienia w sprawach transportów morskich min. przem. i handlu w każdym wypadku udziela najwłaściwszych informacji.

Gęsi.

Na podstawie zawartej umowy, Warszawa otrzymać ma z Rosji 60.000 gęsi, które kalkulują się taniej od krajowych. Pierwszy transport gęsi przybył przed kilku dniami. Gęsi dostarczane będą w odstąpach tygodniowych w transportach po kilka tysięcy sztuk.

Co się z Polski wywozi.

W dniu 19-go września r. b. odbyło się normalne posiedzenie zmiejszonego kompletu przywozu i wywozu w sprawach uchwalenia pozwoleń lub zakazów na import lub eksport szeregu artykułów. Pozwolono wywieść 47 i pół tonny oppadków białej blachy, jako szmelcu do Niemiec; 201.450 kg. melasy: 5 wag. odpadków drożdżowych i kiełków słodowych; 3 wag. kaszy hreczanej; 65 wag. słodu; 59 i pół wagona kukurydzy; 35 wag. buraków suszonych cukrowych; 1.800 kg. surowych skór futer źrebięcych: 250 ton otrąb jęczmiennych; 250 ton ziemniaków oraz 300 wag. celulozy.

Wielka wystawa drobiu.

W dniach od 26 do 28 października r. b. odbędzie się w Warszawie wielka wystawa drobiu, gołębi i psów, w połączeniu z targiem okazów. Wystawa ta dla dalszego postępu hodowli drobiu w Polsce ma bardzo wielkie znaczenie. Zgłoszenia na udział w wystawie przyjmuje komitet wystawy w Warszawie — Kopernika 30.

Likwidacja Głównego Urzędu Przywozu i Wywozu.

Na mocy ustawy z dnia 31 sierpnia 1924 r. w przedmiocie uregulowania stosunków celnych, Główny Urząd Wywozu i Przywozu przestaje funkcjonować z dniem 30 września b. r. Do tej chwili urząd załatwiać będzie w dalszym ciągu sprawy związane z wydawaniem pozwoleń importu i eksportu oraz przyjmowanie należytości od tych tranzakcji, o ile podania w tych sprawach oraz odpowiednie opłaty uiszczone będą do dnia 27 września do godz. 1 w południe. Wszelkie sprawy po tym terminie przekazane zostaną do załatwienia departametu handlowego min. przem. i handlu.

W sprawie zakazu przywozu i wywozu niektórych towarów.

Na zasadzie art. 7 ustęp h. ustawy z dn. 31 lipca 1924 r. w przedmiocie uregulowania stosunków celnych, rada ministrów wydała następujące rozporządzenie.

§ 1. Poniżej wyszczególnione towary zabronione są do przywozu:

1. Pasztety.
2. Cukierki, konfitury, serki owocowe, galaretki owocowe, proszki, pastylki z cukrem, owoce w likierach, araku i koniaku, czekolada i kakao z cukrem, marmolady i powidła z owoców i jagód, soki owocowe z domieszką alkoholu.
3. Arak, rum, koniak, śliwowica i inne wódki; wszelkiej mocy likiery i nalewki w opakowaniach wszelkiego rodzaju.
4. Wina winogronowe, owocowe i jagodowe.
5. Sery wykwintne, w opakowaniu detalicznem drewnianem, ołowianem, blaszanem i t. p.
6. Ostrygi, raki, homary, krewetki, ślimaki i t. p. świeże, solone, marynowane, również w opakowaniu hermetycznem,
7, Sztuczne przetwory słodzące, których słodycz przewyższa słodycz cukru trzcinowego (sulfimid, jego sole, sacharyna, krystaloza, sukramina, glucyna, sukrol, cukieryna. sukoza, dulcyna i t. p. kwas ortoamido-sulfo-benzoesowy i t. p.), służące do wyrobu sacharyny.
8. Kosmetyki i pachnidła:

Bielidło, róż, puder. środki do farbowania włosów, trociczki, pomady kosmetyczne, i kosmetyki osobno niewymienione bez alkoholu.

Wyroby perfumeryjne i kosmetycyne, zawierające alkohol: perfumy, wody pachnące (kwiatowe), woda kolońska, eliksiry.

§ 2. Zabrania się wywozu:

1. Oleju skalnego ciemnego, nieoczyszczonego (ropy).
2. Jaj do dnia 1 grudnia 1924 r.

§ 3. Wydane przez Główny Urząd Przywozu i Wywozu i do chwili wejścia w życie niniejszego rozporządzenia niezrealizowane pozwolenia na przywóz towarów wymienionych w § 1 niniejszego rozporządzenia, względnie na wywóz ropy i jaj, ważne będą jeszcze przez czas, w tych pozwoleniach wymieniony.

Ułatwienia dla eksporterów drzewa.

Min. Skarbu zezwolił, aby wywożone deski, kostki brukowe, płyty posadzkowe, kantówki i sosnowe podkłady kolejowe, wywożone poza granice Polski przez Gdańsk, legitymowały się zaświadczeniem kontroli skarbowej w Tczewie o przejściu ładunku przez Tczew, zamiast, jak dotychczas, deklaracją celną. Prócz zaświadczenia eksportu, składa deklarację pisemną, że ładunek jest przeznaczony na wywóz poza granicę celną Polski.

KRONIKA FINANSOWA

Rada nadzorcza Banku Polskiego.

Dnia 11 września pod przewodnictwem prezesa Banku Polskiego p. Stanisława Karpińskiego, odbyło się posiedzenie miesięczne rady nadzorczej Banku, na którem wysłuchano sprawozdań dyrekcji i poszczególnych komisji rady i rozważono sprawę wysokiej stopy dyskontowej.

Stwierdzono, że emisja banknotów jest bardzo znacznie zwiększona i wynosi niemal 6 razy więcej, niż na początku r. b., suma zaś przyznanych kredytów jest już przeszło 10 razy większa, niż była na początku r. b. Jednocześnie odczuwać się daje bardzo silne zapotrzebowanie walut zagranicznych. Wobec tego wszystkiego uznano za niewskazane już teraz obniżać normalną stopę dyskontową. Jednocześnie rada uznała, że nadmierne ułatwienia importowe oraz pasportowe, stanowią poważną przeszkodę dla polityki walutowej Banku.

Stopę dyskontową dla weksli zagranicznych obniżono z 10% na 8%.

Na listę papierów Lombardowych przez Bank Polski uchwalono wciągnąć 10% pożyczkę kolejową, nastąpi to po wprowadzeniu tej pożyczki na giełdę warszawską.

Wreszcie p. prezes Banku przedstawił członkom rady nowomianowanego wiceprezesa Banku, d-ra Barańskiego.

Srebrne monety dwuzłotowe.

Do ministerjum skarbu nadeszła wiadomość, iż pierwszy transport drobnych monet 2-złotowych bitych w Anglji pod kontrolą królewskiej mennicy w Londynie, nadejdzie do Warszawy w dniu 20 października r. b. Pierwszy ten transport składać się będzie z 1,200.000 sztuk. Następne transporty przybywać będą co dwa tygodnie. Monety srebrne dla Polski bite są, oprócz Anglji. we Francji i w Ameryce. Mennica francuska bije 1 i 2 złotówki ze srebra. dostarczonego z zapasów, pozostałych po P. K. K. P., mennica zaś angielska i amerykańska bije monety ze srebra, kupionego zagranicą przez ministerjum skarbu.

Bilety skarbowe.

Ministerstwo skarbu opracowało projekt rozporządzenia prezydenta Rzeczypospolitej o biletach skarbowych. Będą to krótkoterminowe zobowiązania skarbu państwa, posiadające prawa papierów pupilarnych, na ogólną sumę 75 miljonów złotych, z terminem do 6-u miesięcy.

Narazie przewidywane jest wypuszczenie serji I biletów skarbowych w wysokości 15 miljonów złotych z terminem 3 miesięcznym. Emisja projektowana jest 1 listopada r. b. Będzie to papier podobny do wekslu, od którego procent płatny będzie przez potrącenie od sumy nominalnej przy sprzedaży według stopy, ustalonej przez ministerstwo skarbu, w zależności od stanu rynku pieniężnego oraz stopy dyskontowej Banku Polskiego. Bilety skarbowe dyskontowane będą przez Bank Polski. Sprzedaż ich skoncentrowana będzie w Banku gospodarstwa krajowego i oddziałach, powoła do współpracy banki prywatne.

Bilety skarbowe przeznaczone będą między innemi na skonwertowanie złotych bonów skarbowych. Projekt rozporządzenia o biletach skarbowych przesłało już ministerstwo skarbu radzie ministrow.

Budżet na rok 1925.

W ministerjum skarbu rozpoczęły się prace nad budżetem r. 1925. W pracach tych pod przewodnictwem p. prezesa rady ministrów i ministra skarbu Władysława Grabskiego biorą udział komisarz nadzwyczajny do spraw oszczędnościowych, przedstawiciel najwyższej izby kontroli państwa i dyrektorowie departamentów ministerjum skarbu. Omawiane są przedewszystkiem pozycje przewidywanych dochodów.

Rewizje banków.

Zarządzona przez p. ministra skarbu — w wykonaniu rozporządzenia o lichwie pieniężnej—kontrola operacji kredytowych przedsiębiorstw bankowych wykonywana jest przez inspektorat bankowy ministerstwa skarbu. W tygodniu bieżącym inspektorat przystępuje do rewizji banków prowincjonalnych.

99 i pół miljona złotych w — złocie.

Z bilansu Banku Polskiego na dzień 10 września dowiadujemy się, że zapas złota w ciągu ostatniej dekady zwiększył się o 1,157,866 zł. i wynosi 99,446,190 złotych, a więc dosięgnął wysokości prawie całego kapitału zakładowego Banku Polskiego, wynoszącego 100,000,000 zł.

Konwersja pożyczek państwowych.

W celu przyśpieszenia wymiany markowych pożyczek państwowych na złotową pożyczkę konwersyjną oprócz urzędu pożyczek państwowych w Warszawie, czynności konwersyjne załatwiają, bez pobierania prowizji, wszystkie kasy skarbowe. Nadto czynności konwersyjne wykonują wszystkie oddziały Banku Polskiego, pobierając 1 promille tytułem prowizji.

Poczty i telegrafy.

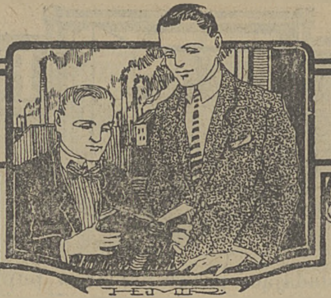
Tymczasowe zestawienie obrotów kasowych wykazuje, iż poczty i telegrafy w sierpniu przyniosły 6,802,615 zł., wydatkowały 5,521,061 zł., dochód zatem poczt i telegrafów w ciągu m. sierpnia stanowi około 1,300,000 zł. Poczty i telegrafy nie zaniedbują przytem w wydatkach rozchodów na inwestycje: w sierpniu wydatki takie wyniosły około 100,000 złotych.

Wpływ z danin i monopoli.

W pierwszej dekadzie września do kas skarbowych z ważniejszych danin i monopoli państwowych wpłynęło 17.8 miljonów zł., gdy w 1-szej dekadzie sierpnia wpływ ten wyniózł 14,5 miljonów zł.

Na zwiększenie wpływów złożyło się powiększenie wpłat na podatek od spirytusu, który w pierwszej dekadzie września dał 4,2 miljon. zł., gdy w 1-ej dekadzie sierpnia 3,2 miljon. zł., wzmożenie się opłat stemplowych, które w 1-ej dekadzie września dały 2,6 miljon. zł., gdy w 1-ej dekadzie sierpnia 2,1 miljon. zł., oraz zwiększony wpływ z monopolu tytuniowego, który w 1-szej dekadzie września dał 3,3 miljon. zł., gdy w analogicznym okresie sierpnia 1,3 milj. zł.

Ustawy i rozporządzenia.

Poręka państwowa na listy zastawne, obligacje i t. p.

W Nr. 79 „Dziennika Ustaw“ ogłoszono rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej o udzieleniu poręki państwowej na listy zastawne, obligacje i inne zobowiązania.

Na mocy tego rozporządzenia udzielenie poręki (gwarancji) państwowej nastąpić może do sumy 500,000,000 złotych dla następujących zobowiązań: 1) zobowiązań towarzystw kredytowych ziemskich i miejskich oraz banków hipotecznych, z tytułu wydawania listów zastawnych, odpowiadających następującym warunkom: a) znajdujących pokrycie w pierwszej połowie wartości przynoszących stały dochód nieruchomości wiejskich i miejskich, na których hipotekę została udzielona pożyczka i ustanowione prawo zastawu dla tych listów; b) mających oznaczony okres umorzenia. względnie terminowych; c) wydawanych pod nadzorem rządowym i zgodnie z warunkami zatwierdzonemi dla każdej instytucji emitującej listy zastawne z osobna przez ministra skarbu; 2) zobowiązań zapłaty kapitału i odsetek obligacji, wypuszczonych zgodnie z p. 15 art. 16 ustawy z dnia 14 października 1921 r. o udzielaniu koncesji na koleje żelazne prywatne na cele budowy i początkowego zaopatrzenia linji kolejowych normalno-torowych użytku publicznego; 3) zobowiązań zapłaty kapitału i odsetek obligacji, wypuszczonych przez ciała samorządowe na cel budowy nowych i ulepszenia istniejących urządzeń użyteczności publicznej, jak również na wznoszenie i rozszerzenie budowli mieszkalnych; 4) zobowiązań Centralnej Kasy Spółek Rolniczych i innych związków o charakterze spółdzielczym, mających dostateczne zabezpieczenie w majątku tych związków i w zobowiązaniach ich członków; 5) zobowiązań osób fizycznych i prawnych, zabezpieczonych: a) w pierwszej połowie szacunku nieruchomości, ustalonego przez komisję rządową, działającą na zasadach. określonych przez ministra skarbu, lub b) zastawu towarów przeznaczonych na wywóz, do wysokości 50% ceny rynkowej tych towarów.

Taryfa towarowa.

W Nr. 77 „Dziennika Ustaw“ opublikowano rozporządzenie p. ministra skarbu, mocą którego wprowadzono od 1 września zmiany i uzupełnienia taryfy towarowej polskich kolei żelaznych, dotyczące przewozu niektórych t warów, jako to: koksu, miału koksowego, torfu, nasion, ziemniaków, nawozów sztucznych, węgla. Jednocześnie wprowadzono nowe taryfy wyjątkowe: na przewóz ziemniaków świeżych ze wszystkich stacji kolei państwowych do Zagł. Sosnowieckiego i Górnośląskiego, na przewóz węgla drzewnego ze wszystkich stacji kolei polskich do stacji granicznych oraz do Gdańska i Gdyni, na przewóz jaj od granicy sowieckiej do granicy niemieckiej oraz do Gdańska, na przewóz wyrobów żelaznych i maszyn od granicy niemieckiej do granicy sowieckiej, oraz na przewóz tranzytowy zboża w ziarnie i roślin strączkowych od granicy sowieckiej do granicy niemieckiej i do Gdańska.

Poza tem, mocą oddzielnego rozporządzenia wprowadzono taryfę wyjątkową, obowiązującą do dnia 20 września r. b. na przewóz nasion siewnych zbóż ze wszystkich stacji kolei polskich do stacji okręgów kolejowych: krakowskiego, lwowskiego i stanisławowskiego. Przesyłki wagonowe nasion siewnych, w myśl tej taryfy, oblicza się według taryfy normalnej klasy VI, zniżonej o 25%, do przesyłek winny być dołączane świadectwa starostw, towarzystw, kółek oraz Towarzystwa gospodarczego we Lwowie.

Monopol spirytusowy.

W Nr. 78 „Dziennika Ustaw“ z dnia 4 września r. b. ogłoszono ustawę o monopolu spirytusowym. Część pierwsza tej ustawy, dotycząca zakupu i sprzedarzy spirytusu, wyrobu i sprzedaży czystych wódek i obrotu z zagranicą, wchodzi w życie od dnia 1 stycznia r. przyszłego. Część druga, dotycząca gorzelni, wysokości odpędu spirytusu, fabrykacji wódek gatunkowych, wyrobu spirytusu, nie przeznaczonego do picia, sprzedaży detalicznej trunków, oraz część trzecia, dotycząca nadzoru skarbowego, wchodzi w życie w ciągu 30-tu dni po ogłoszeniu.

Sposób wprowadzenia państwowego monopolu spirytusowego określi specjalne rozporządzenie ministra skarbu, który oznaczy województwa w jakich kolejno wprowadzony będzie pełny monopol spirytusowy.

Terminy płatności podatków.

Ministerstwo skarbu przypomina, iż w dniu 30 września upłynął termin wpłaty 1-ej raty podatku od nieruchomości miejskich oraz niektórych budynków w gminach wiejskich.

Do 15 października winna wpłynąć 2-ga rata podatku gruntowego wraz ze 100 proc. podwyżką.

Do 15 października również wpłacony być winien podatek przemysłowy od obrotu za 1-sze półrocze r. b. przez mniejsze przedsiębiorstwa.

Pierwsza część 2-ej raty podatku majątkowego wpłacana jest od dnia 10-go września do dnia 10-go października, 2-ga część 2-ej raty podatku tego wpłacana będzie od 10 listopada do 10 grudnia r. b.

Pozatem na 2-gą połowę września i na październik r. b przypada jedynie wpłata zwykłych, co miesiąc pobieranych podatków.

Opodatkowanie spadków i darowizn.

W Nr. 72 „Dziennika Ustaw“ ogłoszono nowellę do dotychczas obowiązującego ustawodawstwa w sprawie opodatkowania spadków i darowizn.

Według tej nowelli od podatku wolne są majątki poniżej 10,000 złotych, gdy majątek przechodzi na małżonka lub zstępnego, i poniżej 3.000 zł., gdy majątek przechodzi na innych krewnych lub obcych. Prócz tego nie podlegają podatkowi sprzęty użytku domowego oraz narzędzia pracy lub inwentarze żywe i martwe, a przechodzące na małżonka lub krewnego w linji prostej, jeśli wartość ich nie przewyższa 2,500 złotych.

Nowa taryfa opodatkowania spadków i darowizn przewiduje podatek w granicach od 2 do 60 proc. czystej wartości majątku.

Różne. Różne.

Sprawa odbudowy kraju.

Wydane zostały i ogłoszone już wszystkie rozporządzenia wykonawcze oraz wyjaśniające okólniki do ustawy o odbudowie kraju. Tak więc dotychczasowy system zapomogowy przestał istnieć, na jego zaś miejsce wprowadzono system pożyczkowy. Obecnie wszyscy poszkodowani właściciele budynków i gospodarstw z powodu działań wojny mogą otrzymywać pożyczki na odbudowę, które, o ile właściciele ci odbudują się w określonym czasie, mogą być umorzone. Finansowanie odbudowy kraju oparte jest na wpływach z daniny lasowej. Składanie podań poszkodowanych odbywa się w poszczególnych starostwach, gdzie również zapadają decyzje o udzieleniu pożyczki. Wypłaty zaś pożyczek tych uskutecznia Państwowy Bank Rolny.

Program zebrań i wycieczek na Targach Gdańskich.

W dniach od 2 do 5 październik a zarząd Targów projektuje urządzenie całego szeregu wycieczek po porcie i zatoce gdańskiej, urządzanych specjalnie dla gości z Polski. W dniu 3 października po poł. odbędzie się wielkie zebranie kupiectwa polskiego i gdańskiego celem omówienia wszystkich bieżących kwestji gospodarczych. W sobotę przed poł. w dniu 4 października Gdańska Izba Handlowa urządza wielką wycieczkę po porcie, która przy sprzyjającej pogodzie obejmie też i zatokę Gdańską. Zwiedzenie portu powinnoby wywołać zainteresowanie przedewszystkiem u gości polskich, mogących przy tej sposobności poznać urządzenie portu gdańskiego oraz podziwiać przy zwiedzaniu zatoki piękności wybrzeża polskiego oraz gdańskiego.

Przerabianie marek na papier do opakowania.

Od dłuższego czasu Bank Polski, jako likwidator P.K.K.P. wysyła do Włocławka po kilka wagonów tygodniowo wycofanych z obiegu marek, które są w tamtejszej fabryce papieru przerabiane na zwyczajny papier do opakowania. Zapłata otrzymywana z fabryki za dostarczoną makulaturę, mimo znacznych kosztów transportu, nietylko pokrywa wszystkie wydatki, lecz daje pewien zysk, który otrzymuje ministerstwo skarbu.

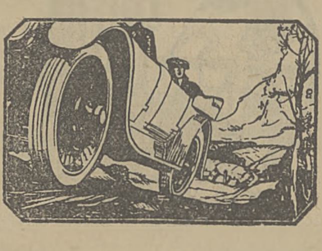
Celem zaznajomienia się z kontrola zaprowadzoną przy niszczeniu biletów markowych w papierni tamtejszej wyjeżdżał w ub. tygodniu do Włocławka prezes Banku Polskiego p. Stanisław Karpiński.

Sprawy ubezpieczeniowe.

W ministerstwie skarbu rozpoczęły się konferencje z przedstawicielami Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych na temat reorganizacji tej instytucji.

Zagajając obrady prezes rady ministów i minister skarbu p. Wł. Grabski w dłuższem przemówieniu zanalizował obecny stan ubezpieczeń przymusowych w Polsce, zasady organizacji Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń wzajemnych, braki tej instytucji i wskazał środki, jakiemi przeprowadzić należy jej reorganizację, aby instytucja ta istotnie spełniła swe zadanie dla dobra publicznego. Szczególny nacisk położył p. premjer na potrzebę ściślejszej kontroli ze strony władz państwowych podkreślając, że zdrowy rozwój pojedyńczych komórek gospodarstwa społecznego polega właśnie na podporządkowywaniu się ogólnym przesłankom polityki gospodarczej państwa, szczególniej gdy chodzi o instytucje, gromadzące kapitały ze świadczeń społeczeństwa.

Po przemówieniu p. premjera rozpoczęły się pod przewodnictwem dyr. państwowego urzędu kontroli ubezpieczeń, d-ra Grubera narady na temat projektu rządowego, który przewiduje uregulowanie stosunków prawnych pomiędzy ludnością a instytucja ubezpieczeń wzajemnych, wskazując na brakujące w dotychczasowej ustawie prawa i obowiązki stron, zasady ubezpieczeń przymusowych, sposób szacowania, poboru składek i odszkodowań, organizację władz instytucji i nadzór rządowy.

Zjazd w sprawie "kanału G. Śląsk" — Warta — Gopło — Wisła.

W dniu 13 i 14 września odbywał się w Kruszwicy i w Bydgoszczy zjazd kanałowy, zorganizowany przez Towarzystwo Propagandy Budowy Dróg i Budowli Wodnych w Polsce.

Przewodniczył zjazdowi p. marszałek Trąmpczyński a udział brali m. innymi pp.; minister Robót Publ. Rybczyński, min. Sprawiedliwości Wyganowski, wojewoda pomorski dr. Wachowiak, marszałek sejmiku wojewódzkiego p. dr. Dandelski, liczni przedstawiciele miast i powiatów położonych nad Wartą, Notecią, Gopłem i Wisła, m. in. prezydent miasta Torunia p. Bolt, burmistrz m. Chełmna p. Zawacki i starosta tczewski p. Dytkiewicz.

Bardzo liczny był udział inżynierów tak z Warszawy jak i z Poznania, Krakowa, Bydgoszczy a także z Torunia.

Pierwszy dzień zjazdu poświęcony był zwiedzeniu Gopła (jako części trasy kanału Warta — Wisła) w kilkugodzinnej przejażdżce wzdłuż całego jeziora, poczem goście udali się samochodami do Bydgoszczy zwiedzając po drodze urządzenia kanałowe na Noteci.

W drugim dniu zwiedzono przed południem szluzy na kanale bydgoskim, port przy Brdy ujściu, a po południu odbyło się w sali Instytutu Rolniczego posiedzenie pod przewodnictwem marszałka Trąmpczyńskiego, na którem wygłoszono szereg referatów o znaczeniu i korzyściach dród wodnych wogóle, a w szczególności projektowanego kanału węglowego, łączącego Górny Śląsk z Wisła.

Po dyskusji przyjęto rezolucję zwracającą się do rządu i domagającą się przyśpieszenia przygotowań technicznych i ustawodawczych koniecznych dla rozpoczęcia budowy kanałów

Polski Związek Handlu, Przemysłu i Finansów na G. Śląsku.

Zawiązał się tu Polski związek handlu, przemysłu i finansów województwa śląskiego, który połączył w sobie trzy organizacje: Zjednoczenie Przemysłu Polskiego na G. Sląsku, Zjednoczenie Wielkiego Handlu wojewódzkiego śląskiego, oraz Związek banków województwa śląskiego. Prezesem Związku został inżynier Grabjanowski.

O akcje żyrardowskie.

W drugiej połowie lipca r. b. dokonano drugiej emisji akcji zakładów Żyrardowskich. Po zakończeniu emisji okazało się, iż 40 tys. akcji pozostało w spółce, jako akcje, należne akcjonarjuszom, którzy bądź nie zgłosili się po odbiór akcji, bądź nie mogli wylegitymować się dostatecznymi dowodami, stwierdzającymi posiadanie przez nich akcji dawnej emisji i prawo do poboru akcji nowych emisji. Dotyczy to tej licznej grupy akcjonarjuszów, których akcje ewakuowane były w swoim czasie do Rosji.

W myśl zezwolenia, jakie zarząd spółki akcyjnej zakładów Żyrardowskich otrzymał na przeprowadzenie nowej emisji, akcje, nieodebrane przez akcjonarjuszów, powinny być sprzedane na giełdzie, suma zaś, otrzymana z ich sprzedaży, wpłynąć miała do spółki.

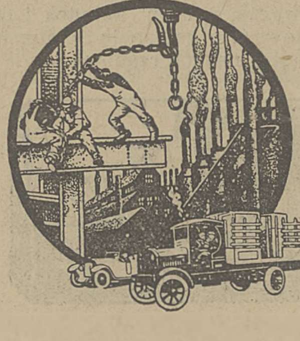
Tymczasem zarząd spółki, zamiast sprzedać akcje na giełdzie, stosownie do warunków, wyszczególnionych w pozwoleniu na emisję, zawarł umowę z syndykatem zagranicznym, stworzonym z firmy paryskiej „Comptoir de l'industrie cottonière", ustępując mu akcje do sprzedaży komisowej i przyznając za to prowizję w wysokości 2 proc. od sumy uzyskanej. Data tej umowy poprzedza termin zakończenia emisji; syndykat tworzy się z dostawców zakładów Żyrardowskich, którzy z natury rzeczy nie są powołani do załatwienia tranzakcji giełdowych; akcje te dotychczas nie są przez syndykat sprzedane.

Ponieważ przekazanie tych akcji jest niejako wywłaszczeniem tych akcjonarjuszów, którzy nie mogli skorzystać z praw poboru akcji nowej emisji oraz ponieważ powierzenie znacznej ilości akcji syndykatowi zagranicznemu zmniejsza stan posiadania polskiego w spółce akc. zakładów Żyrardowskich, ministerjum skarbu postanowiło skorzystać z prawa, przyznanego mu przez ustawę z d. 31 lipca r.b. i zgłosiło swoje prawo do 40,000 akcji, żądając ich wydania.

Zarząd zakładów Żyrardowskich podobno usiłuje przeciwstawić się temu zarządzeniu ministerjum skarbu, wydanemu na zasadzie ustawy i mającemu na celu obronę praw rzeczywistych akcjonarjuszów.

Wyjaśnienie Zakładów Żyrardowskich.

Rozporządzenie min. przemysłu i handlu oraz skarbu ustaliło, ażeby akcje II-ej emisji, które pozostały niesubskrybowane przez akcjonarjuszów, były sprzedane na giełdzie. Jednakże: 1 o przepisy ogólne zabraniają Towarzystwom akcyjnym nabywania i sprzedawania własnych akcji; 2-o ażeby akcje danej emisji mogły być sprzedane na giełdzie, muszą być one oficjalnie na giełdę wprowadzone i notowane. Ażeby zaś akcje nowej emisji na giełdę wprowadzić, trzeba przedstawić zaświadczenie rejestru handlowego, że dana emisja jest w całości pokryta i że cały z niej przypadający kapitał wpłynął do kasy Towarzystwa. Z tego wypływa, że, ażeby przystąpić do sprzedaży tych akcji na giełdzie, zarząd musiał naprzód otrzymać za nierozebrane akcje cenę emisyjną, ażeby uzupełnić kapitał, który miał wpłynąć z II-ej emisji akcji, wprowadzić te akcje na giełdę, następnie powierzyć komuś sprzedaż tych akcji na giełdzie. To też natychmiast po wydaniu rozporządzenia przez min. o II-ej emisji akcji żyrardowskich, zarząd na piśmie oświadczył ministerjum przemysłu i handlu, że sprzedaż tych akcji na giełdzie odbędzie się za pośrednictwem syndykatu, który będzie utworzony. Ministerjum przyjęło to do wiadomości. W tym celu zarząd porozumiał się z grupą francuskich akcjonarjusnów zakładów żyrardowskich, którzy, oprócz ceny emisyjnej po 2 złote za akcję, zobowiązali się wypłacić Towarzystwu 100,000 dolarów na rachunek sum, które osiągnięte będą ze sprzedaży tych akcji na giełdzie. W sprawie wykonania samej technicznej strony tej sprzedaży za odpowiednią prowizją, zarząd zakładów żyrardowskich porozumiał się z jednym z największych banków tutejszych. Umowa z Syndykatem była zawarta w końcu kwietnia r. b. i, zgodnie z umową, nierozebrane akcje żyrardowskie II-ej emisji były przekazane syndykatowi dla sprzedaży na giełdzie i w inny sposób akcje te sprzedane być nie mogą. Nowe prawo o przywileju rządu polskiego objęcia nierozebranych akcji w przypadku, gdy rząd uzna to za stosowne, było wydane dopiero d. 26 sierpnia 1924 r. „Dz. Ustaw", nr. 73, par. 723. Kwestja interpretacji tego prawa i rozciąganie go na dany wypadek wychodzi poza ramy niniejszego sprostowania".

Statystyka rynku pracy.

Na podstawie zebranych przez państwowy urząd pośrednictwa pracy statystycznych danych co do przybliżonej liczby bezrobotnych na terenie Rzeczypospolitej okazuje się, że w dniu 1 lipca r.b. w 17 okręgach wojewódzkich było bezrobotnych górników 8,510, metalowców 21,440 w przemyśle włókienniczym 41,250, budowlanym 73,100, niezawodowych i umysłowo pracujących 21,260, niewykwalifikowanych 34,060, rolnych 4.000, razem 137,820. Z zestawienia obliczenia na dzień 1 czerwca r. b. ilość bezrobotnych, których ogółem wtedy było 97,870, wzrosła liczba bezrobotnych o 39,960o sób, co stanowi 41 proc. Do Francji wyjechało w tym miesiącu 1,800 bezrobotnych. Należy zaznaczyć, że statystyka wykazuje zmniejszenie bezrobocia tylko w gałęzi budowlanej o 6 0 ludzi i w rolnictwie o 1,240.

Z ŻYCIA SPÓŁEK AKCYJNYCH

Przemysł drzewny „Strug" — uzyskał zezwolenie na przedłużenie terminu na wpłacenie kapitału zakładowego na akcje III emisji do dnia 7 października r. b.

Sp. Akc. Tomaszowskiej Przędzalni Wełny Czesankowej — wypłaca dewidendę w lokalu Zarządu w Tomaszowie Mazowieckim.

„Winwicht" Towarzystwo dla Transportów Międzynarodowych — zmienia nazwę firmy na „Towarzystwo dla Transportów Międzynarodowych.

Fabryka Wyrobów i Zabawek Drewnianych „Nakło" Sp. Akc. zmienia nazwę firmy na „Fabryka Wyrobów Drzewnych Nakło" Sp Akc.

Bergeńskie Baltyckie Tranuporty w Polsce Sp. Akc. w Warszawie uzyskało zezwolenie na przeniesienie siedziby do Łodzi.

„Tartak" Sp. Akc. we Wrześni — wzywa wierzycieli do zgł szenia pretensji do dn. 25 listopada r. b.

„Sylwan" Sp. Akc w Radomiu na mocy uchwały Ogólnego Zebrania Akcjonarjuszów dnia 12 sierpnia Spółkę zlikwidowano.

Rzut oka na życie gospodarcze Szwajcarji w r. 1923.

(Ciąg dalszy) patrz № 17|18 str. 417.

Cyfry przywozu i wywozu w latach 1922 i 1923, tak się przedstawiają:

	1922	1923
Przywóz fr. szw.	1.914.464.119	2 242 092.302
Wywóz „ „	1.761.576.533	1.760.204.638
	152.888.586	481.887·664

Widzimy przeto, iż bilans w r. 1923 w stosunku do roku 1922 pogorszył się.

Z Polski Szwajcarja otrzymuje ziemiopłody, produkty spożywcze, (cukier, jaja, ryby, słód,) produkty zwierzęce (pierze, włosie, szczecina), drzewo (opałowe, budulec, klepki dębowe), wiklinę. Do Polski natomiast wywozi: mączkę dla dzieci, skóry, odpadki bawełniane, tkaniny wełniane, jedwabne, połfabrykaty z miedzi, maszyny elektryczne, parowe, akumulatory, wyroby zegarmistrzowskie, produkty chemiczne, farmaceutyczne, naftowe etc.

Cyfrowo stosunki handlowe Polski ze Szwajcarją charakteryzują następujące dane:

	1922	1923
Przywóz fr. szw.	9.580.000	24.329.000
Wywóz „ „	9.470.00o	13.006.00o

Udział Polski w przywozie do Szwajcarji wynosił w r. 1923 1,15%; udział w wywozie ze Szwajcarji 0,8%.

W Szwajcarji obrót pieniężny jest znacznie mniejszy, niż ilość wypuszczonych banknotów przez Szwajarski Bank Narodowy, — co dowodzi, iż znaczna ilość szwajcarskich banknotów przechowywana jest na dogodniejszych warunkach poza granicami kraju, co powiększa i tak silnie dający się odczuwać brak kapitału wewnątrz kraju. Brak ten powstał wskutek zużycia znacznych kapitałów państwowych w okresie wojennym na cele nieproduktywne. Tworzeniu się nowych kapitałów stoi na przeszkodzie długotrwałe przesilenie gospodarcze kraju. Znaczne sumy rząd szwajcarski zużył również na utrzymanie bezrobotnych.

Budżet Szwajcarij nie jest zrównoważony. Niedobór wprawdzie zmniejsza się,— lecz kosztem daleko posuniętych oszczędności, oraz kosztem powiększania podatków.

Najwyższy niedobór był w r. 1921 (127.572.000 fr. szw.):

W r. 1922 wyniósł	79.408.000
W r. 1923 „	84.749.000

Największem źródłem dochodu są opłaty celne, opłaty stemplowe, podatek wojskowy. Opłaty celne, ze względu na wzmożoną konkurancję niemiecką, dążącą do zalania Szwajcarji swemi wyrobami, są bardzo wysokie.

Wobec braku kapitału w Szwajcarji, stopa procentowa stopniowo, lecz stale powiększa się i obecnie wynosi 5—6%, co w Szwajcarji zwykli nazywać wysoką.

Szwajcarja zmuszona była zaciągnąć pożyczkę zewnętrzną w Ameryce w wysokości 2o miljonów dolarów, na zakup zboża.

Pomimo niepewnego położenia gospodarczego, zwiększyło się zaintererowanie akcjami przemysłowemi i bankowemi. Akcje pod koniec 1923 roku, w stosunku do 1922 roku, wykazują pewne zwyżki kursów.

Kurs franka szwajcarskiego, który w 1921 r. równał się 1,016 fr. w złocie, w r. 1922 spadł do 98,2 ct. zł., a w końcu 1923 do 90,9 ct. zł. Przyczyna spadku — projekt o daninie majątkowej, który spowodował emigrację kapitałów za granicę.

L. S.

Dok. art. „O przem. włókienniczym" ze str. 436.

Jedną z charakterystycznych cech dążeń sanacyjnych przemysłu włókienniczego jest powrót w pracy do jednej zmiany. Na trzy zmiany prawie już nikt nie pracuje.

Stopniowo przemysł przechodzi z dwóch na jedną zmianę. Pewna ilość robotników bezpowrotnie z przemysłu włókienniczego ustąpić musi, pozostali pracować za to będą przez 5 lub 6 dni w tygodniu.

Eksport znikomy. Produkujemy za drogo, by módz konkurować z zagranicą. Miesięczna wartość eksportu dokonywana przez Związek eksportowy, w r. bież. wyraża się w sumie koło miljona dolarów gdy jeszcze zeszłego roku przekraczała sumę dwu miljonów. Oczywiście, iż Związek Eksportowy zaledwie część towarów włókienniczych wywozi, — znaczną część eksportują czy to fabrykanci czy to kupcy hurtownicy bezpośrednio, omijając Związek. Cyfry te ująć dokładnie trudno.

Eksport dokonywany bywa do Rumunji i do państw bałtyckich. Kołdry bawełniane wywożone są do Anglji i Holandji.

Rząd Polski pragnąc przemysłowi włókienniczemu przyjść z pomocą, projektuje udzielić mu jeszcze w roku bieżącym zamówienia na materjały włókiennicze, przewidziane w budżecie na 1925 rok.

Inż. L. Stanisławski.

Życie gospodarcze Belgji.

Wahania franka w końcu 1923 roku nie mogły nie odbić się ujemnie na życiu gospodarczem Belgji,—tym nie mniej, fabryki nie są bez zamówień, eksport trwa. .

W Belgji ceny wyrobów fabrycznych, jak również produktów spożywczych podnoszą się, co powoduje częste podwyższanie płac robotniczych.

Tegoroczna surowa i długotrwała zima utrudniła zasiewy i opóźniła uprawę roli. W rolnictwie zauważamy powiększenie przestrzeni zasiewnej pod buraki i len. Podniesienie cen na paszę i melasę wpłynęło na zmniejszenie się hodowli bydła.

Belgja importuje znaczne ilości sadła oraz mięsa mrożonego.

Wahania waluty zdezorganizowały rynek metalurgiczny. Dokonywane zakupy miały charakter spekulacyjny. Handlarze po upływie pewnego czasu sprzedawali poczynione uprzednio zakupy po cenach niższych, niż huty i walcownie mogły były sprzedawać. Huty i walcownie obawiają się konkurencji niemieckiej. Ceny odlewów belgijskich podniosły się o 75 franków na 1 tonnie. W Belgji odczuwa się brak starego żelaza i drożyzna takowego, wobec czego produkcja hut nie może być wybitnie powiększoną, pomimo, iż zapotrzebowanie na wyroby hutnicze jest znaczne. Ceny na belgijską stal są wysokie, wobec czego eksport utrudniony.

Przemysł włókienniczy zbyt towarów ma zapewniony. Najwięcej poszukiwane są na rynku belgijskim wyroby lniane. Najpoważniejszymi odbiorcami przędzy lnianej są irlandczycy,—gotowe zaś wyroby lniane zakupuje Ameryka. Obroty wyrobami bawełnianemi, w porównaniu na wyroby lniane były słabsze, ze względu na niepewność cen surowej bawełny. Jednak i przędzalnie i tkalnie bawełniane pracowały nie w zmniejszonem tempie. Przeważnie przędzalnie miały znaczniejsze zamówienia z Niemiec. Ceny wyrobów bawełnianych podniosły się o jakie 20% w porównaniu z cenami styczniowemi 1924 r.

Przemysł szklany nie narzeka na brak zbytu.

Ameryka Północna i Wschód zakupują w znacznych ilościach szyby, Anglja i taż Ameryka lustra.

Bilans handlowy dla pierwszych trzech miesięcy roku bieżącego tak się przedstawia:

Przywóz	8.109.767 ton
Wywóz	4.580.573 „
w tysiącach franków:	
Przywóz	4.395.447
Wywóz	3.307.017

Do Belgji wyroby swe przywożą: Francja, Anglja, Ameryka Północna, Niemcy, Holandja i Polska.

Te same państwa, które importują swe wyroby do Belgji, jednocześnie są i odbiorcami belgijskich towarów.

Import towarów belgijskich do Polski wskutek zawarcia konwencji handlowej pomiędzy temi państwami na początku roku bieżącego wzmógł się, eksport zaś towarów polskich do Belgji wybitnie zmniejszył się. Przyczyny ostatniego przejawu — to wysokie opłaty wywozowe na drzewo, oraz brak kontygentu wywozowego na zboże. Gdy kontyngent ten określono, nastąpił spadek franka, który powstrzymał zawieranie tranzakcji—tem więcej, iż polscy eksporterzy zboża wyśrubowali ceny i doprowadzili je prawie de cen belgiskich. *L. S.*

SPÓŁKI NOWOPOWSTAJĄCE.

Zakłady Rolniczo-Przemysłowe w Lubrańcu z. Kujawskiej. Siedziba Lubraniec, woj. Wraszawskie, kapitał zakładowy 100.000 Zł., podzielonych na 5.000 akcji po 20 Zł. nom. wart.

Założyciele: Syndykat Rolniczy Warszawski Sp. Akc., Sp. Akc. Handlu Ziemiopłodami w Warszawie, Stanisław Grodzicki, wł. maj. Lubraniec, Aleksander Szadkowski, wł. maj. Ossowo Michał Górski, wł. maj. Świerczyn, Jan Gliński, wł. maj. Boniewo, Ignacy Szajewski, wł. maj. Dąbie; Tadeusz Tabaczyński, wł. maj. Redecz Wielki.

Towarzystwo Generalne Przedsiębiorstw „Entreprise" Sp. Akc. Siedziba w Warszawie. Kapitał zakładowy zł. 100,000, podzielonych na 2000 sztuk akcji po 50 zł. wart. nom. Założyc.ele: inż. Michał Breslauer-Fijałkowski, Izrael Grynberg, Ezekiel Grynberg.

Krajowe Zakłady Graficzne. Siedziba w Warszawie. Kapitał zakładowy 5,000,000 zł. podzielonych na 50,000 szt. akcji po 100 zł. wart. nom. Założyciele: Skarb Państwa Rzeczypospolitej Polskiej, Bank Gospodarstwa Krajowego, Państwowy Bank Rolny, Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytuniowego.

SPÓŁKI POWIĘKSZAJĄCE KAPITAŁ.

Polskie Huty Szkła Sp. Akc. — o Mk. 126.000.000 — czyli do Mk. 252.000.000 — drogą VI emisji 450.000 szt. akcji wart. nom. 280 Mk.

Pierwszeństwo do nabycia akcji nowej emisji służy właścicielom akcji emisji poprzednich w stosunku do ilości posiadan. akcji.

Płótno Sp. Akc.— o Mk. 800.000.000 — do Mk. 1.000.000.000 — drogą II emisji 80.000 — szt. akcji po 10.000. —

Pierwszeństwo do nabycia akcji nowej emisji służy właścicielom akcji emisji poprzednich w stosunku do posiadanych akcji.

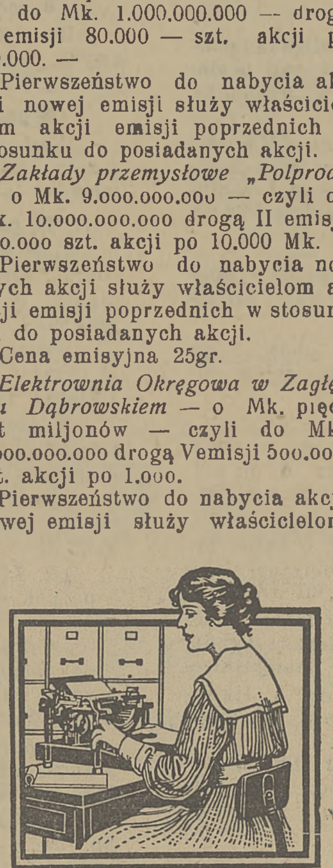
Zakłady przemysłowe „Polprod„ — o Mk. 9.000.000.000 — czyli do Mk. 10.000.000.000 drogą II emisji 900.000 szt. akcji po 10.000 Mk.

Pierwszeństwo do nabycia nowych akcji służy właścicielom akcji emisji poprzednich w stosunku do posiadanych akcji.

Cena emisyjna 25gr.

Elektrownia Okręgowa w Zagłębiu Dąbrowskiem — o Mk. pięćset miljonów — czyli do Mk. 2.500.000.000 drogą V emisji 500.000 szt. akcji po 1.000.

Pierwszeństwo do nabycia akcji nowej emisji służy właścicielom akcji poprzed. emisji w stosunku do posiadanych.

Cena emisyjna określa się na 55 gr.

„Polska Barwa„ Fabryka Farb w Końskich o Mk. 200.000.000 — czyli do Mk. 6.000.000.000 drogą II emisji 20.000 szt. akcji nom. wart. 10.000.

Pierwszeństwo do nabycia akcji nowej emisji służy właścicielom akcji emisji poprzednich w stosunku na 4 akcje stare 2 nowe.

Borysławska Spółka Akcyjna Przetworów Oleju Skalnego — o Mk. 300.000.000 — czyli do Mk. 400.000.000 — drogą II emisji 30.000 szt. akcji nowych nomin. wart. 10.000.

Pierwszeństwo do nabycia nowych akcji służy właścicielom poprzednich emisji w stosunku do posiadanych.

Supraślska Sukienna Manufaktura S. H. Cytron o Zł. 100.000 — czyli do Zł, 150.000 — drogą II emisji 10.000 szt. akcji nom. wart.

Pierwszeństwo do nabycia akcji nowej emisji służy właścicielom poprzedniej w stosunku do ilości posiadanych.

Przemysł i Handel Drzewny „Borforest" S. Ak. o Mk. 60 000.000 — czyli do Mk. 120.000.000 drogą IV emisji 60.000 szt. akcji nomin. wart. 1000 Mk.

Pierwszeństwo do nabycia akcji nowej emisji służy właścicielom akcji emisji poprzednich w stosunku po ilości posiadanych.

Tramwaje Elektryczne w Zagłębiu Dąbrowskiem Sp. Akc. — o zł. 248 tys. czyli do zł. 250 tys. drogą II emisji 24,800 szt. akcji nom wart. 10 zł. Pierwszeństwo do nabycia akcji nowej emisji służy właścicielom akcji poprzedniej emisji w stosunku do posiadanych akcji

TERMINY SUBSKRYBCJI SPÓŁEK AKCYJNYCH.

4 października.

Bank Zjednoczenie. — Zapisy na akcje III emisji przyjmuje Bank w Poznaniu, przy ul. Al. Marcinkowskiego 8.

5 października.

Bank Ziemi Wieluńskiej. — Zgłoszenia i wpłaty przyjmuje Bank w Wieluniu od godz. 9—2 po poł.

6 października.

„Wielkopolska Papiernia" T. A. Zapisy na akcje V emisji przyjmują: Bank Przemysłowców, Bank Ludowy, Bank Związku Spółek Zarobkowych w Poznaniu.

15 października.

„Miłowody". Zgłoszenia na akcje przyjmuje Zarząd Sp. w Miłowodach pod Obornikami, oraz Bank Przemysłowców, Centrala w Poznaniu i oddz. w Warszawie.

16 października.

„Polprod" Zakłady Przemysłowe. Wpłaty na II emisję przyjmujd Bank Narodowy—Bracka 1 w Warszawie, Rysia 2.

Sp. Akc. zwołujące zebrania ogólne.

1 października.

Towarzystwo Zakładów Żyrardowskich — nadzwycz. o godz. 5 po poł. w lokalu Stow. Techników w Warszawie, Czackiego 3|5.

„Hajnówka" Leśny Przemysł Chemiczny—zwycz. o powiększenie kapitału o godz. 6 wiecz. w lokalu Zarządu w Warszawie, Mazowiecka 13.

2 października.

Młyn Ziemiański — zwycz. o zatw. bilansu i podwyższenie kapitału o godz. 4 po poł. w sali posiedzeń Poznańskiego Banku Ziemian w Poznaniu, przy ul. Podgórnej 10.

Tow, Przemysł. Chemiczno-Farmaceut .d'Magister Klawe — nadzwycz. o przeszacowaniu majątku Spółki i powiększenie kapitału o godz. 4½ po poł. w biurze Zarządu w Warszawie, przy ul. Karolkowej 22/24.

3 października.

Młyny Nadobrzańskie Tow. Akc.—zwycz. o podwyższenie kapitału o godz. 4 po poł; w sali Strzelnicy w Kościanie.

„Runo" Tow. Akc. — nadzwycz. o godz. 1 po poł. w lokalu Wielkopolskiej Izby Rolniczej w Poznaniu, ul. Mickiewicza 33.

4 października.

Bank Północno-Wschodni — nadzwycz. o przewalutowanie i podwyższenie kap. o godz. 6 po poł. w biurze Zarządu w Warszawie, pl. Zelaznej Bramy 1.

„Huta Żelazna „Kraków" — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 6 po poł. w Sali Konferencyjnej Izby Handlowej i Przemysłowej w Krakowie, ul Długa 1.

„Voluntas" Tow. dla Handlu i przemysłu. Tow. Akc. w Swarzędzu — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 4 po poł. w Poznaniu, Hotel „Bazar" w małej salce.

„Żelazo-Metal" Sp. Akc. — nadzwycz. o likwidacji Spółki o godz. 12 w poł. w lokalu własnym w Katowicach, przy ul. Dyrekcyjnej 10.

„Zgierska Fabryka Maszyn" Juljusz Hoffman — nadzwycz. o powiększ. kapitału o godz. 5 po poł. w sali posiedzeń Zarządu w Zgierzu, ul. Gen. Dąbrowskiego 21.

6 października.

Towarzystwo Budowy i Eksploatacji Hoteli w Uzdrowiskach Polskich Sp. Akc. — nadzwycz. o przeszacowanie kapitału o godz. 6 po poł. w lokalu Związku Handlowców w Warszawie, Sienna 16

„Szczakowa" Fabryka Portland Cementu — nadzwycz. o godz. 4 po poł. w lokalu Spółki w Krakowie, Rynek Gł. 17.

7 października.

Bank Budowlany — zwycz. o zatw. bilansu o g. 5 po poł. w sali posiedzeń Banku w Warszawie, Czackiego 21/23/25.

„But" Fabryka Mechan. Obuwia — zwycz. o zatwier. bilansu o godz. 4 po poł. w lokalu Warszawskiego Banku Stołecznego w Warszawie, pl. Napoleona 3.

„Trzebinia" Fabryka Maszyn i Narzędzi Rolniczych — zwycz. o zatw. bilansu i podwyższenie kapitału o godz. 4 po poł. w sali obrad Izby Handlowej i Przemysłowej w Krakowie.

Sp. Akc. Zakłady Przemysłowe Pianówka-Czarnków — nadzwycz. o likwidacji Spółki o godz. 11 w biurze adw. Scheitzy i Nowaka w Poznaniu, Pocztowa 2.

Koźmińskie Zakłady Rolniczo - Przemysłowe — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 15 w biurze Zakładów w Koźminie.

8 października.

Warszawska Spółka Akcyjna Kinematograf — zwycz. o godz. 7 wiecz. w lokalu Zarządu w Warszawie, Chmielna 9.

9 października.

Wytłocznia Oleju T. A. w Pleszewie — zwycz. o zatw bilansu o godz. 3 w lokalu biurowym p. notarjusza Jankowskiego w Ostrowie, ul. Sądowa.

10 października.

Tow. akc. Manufaktury Drezdeńskich Tiuli, Koronek i Firanek — zwycz. o godz. 10 rano w Warszawie, w biurze Zarządu Fabryki, przy ul. Górczewskiej 14.

Śląskie Kopalnie i Cynkownie — nadzwycz. o g. 11 przed poł. w Katowicach w biurze Górnośląskiego Związku Przemysłowców Górniczo-Hutniczych.

Koncern Maszynowy — zwycz. o zatw. bilansu i podwyższenie kapitału o godz 5 po poł. w lokalu biurowym w Krakowie, przy pl. Marjackim 9.

„Corium" Sp. akc. dla Handlu i Przemysłu skórzanego — zwycz. powtórne o godz. 7 wiecz. w lokalu Sp. w Warszawie, ul. Królewskiej 23 m. 22.

„R. Lipszyc" — nadzw. o przewalut. majątku o g. 5 po poł. w lokalu Tow. w Łodzi, przy ul. Piramowicza 6.

11 października.

Zakłady Przemysłowe B-ci Iłowieckich — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 6 po poł w lokalu Zarządu Sp. w Warszawie, ul. Lipowa 7-a.

Suchedniowska Fabryka Odlewów — nadzwycz. o zatw. bilansu i przeszacowanie majątku o godz. 6 po poł. w lokalu Zarządu w Kielcach.

Kamionkowska Fabryka Wyrobów Platerowanych Sp. akc. — nadzwycz. o sprzedaży nieruchomości o 7 po poł. w Warszawie , w lokalu przy ul. Szkolnej 5 m. 10-a.

Tow. akc. Jan Fruziński — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 6 po poł w mieszkaniu Dyrektora p. Jana Fruzińskiego w Warszawie, przy ul. Polnej 32.

Nadwiślańskie Towarzystwo Handlowo-Rolnicze S. a. w Kazimierzy Wielkiej — nadzwycz. o likwidacji Spółki o godz 10 przed poł. w lokalu Cukrowni w Kazimierzy Wielkiej.

12 października.

Łódzka Fabryka Kapeluszy dawn. Herman Schlee Sp. akc. — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 12 przed poł. w lokalu Zarządu w Łodzi, ul. Targowa 2.

13 października.

Polskie Kopalnie Skarbowe na Górnym Śląsku — zwycz o zatw. bilansu o godz. 11 rano w Katowicach, przy ul. Kochanowskiego 18.

„Cegła" — nadzwycz. o podwyższenie kapitału o g. 1 w poł. w lokalu Banku Zjednoczenia w Poznaniu, Al. Marcinkowskiego 8.

Kolej elektryczna Łódzka — zwycz. o zatw bilansu o godz. 4 po poł. w lokalu Banku Handlowego w Łodzi, przy Al. Tad. Kościuszki 15.

14 października.

„Mała Wieś“ — nadzw o podwyższenie kapit. o godz. 6 po poł. w likalu Banku Ziemiańskiego w Warszawie, przy ul. Kredytowej 1.

„Wielkop. Fabryka Wyr. z Drzewa, Onufry Gertner — nadzwycz. wybór członkow Rady Nadzorczej o godz. 3 po poł w sali posiedzeń Banku Poznańskiego Ziemstwa Kredytowego w Poznauiu, przy ul. Wjazdowej 8.

15 października.

„Bałtyk“ — powtórne o godz. 4 po poł. w lokalu własnym, w Warszawie, Marszałkowska 132.

Bank Handlowy w Łodzi — zwycz. o zatw. bilansu i podwyższenie kapitału o godz. 5 po poł. w banku w Łodzi, przy ul. Al. Kościuszki 15.

Łódzka Fabryka Rękawiczek i Pończoch „Dzian“ — nadzwycz. o godz. 6 po poł. w siedzibie Zarządu w Łodzi, przy ul. Kilińskiego 169.

Bank Ludowy w Warszawie — nadzwycz. o godz. 6 po poł. w lokalu Banku, przy ul. Marszałkowskiej 99, w Warszawie.

Kolej Lokalna Borki—Wielkie—Grzymałów — nadzwyczajne o godz. 11 przed poł. w lokalu krajowego biura kolejowego w gmachu Dyrekcji kolei Państwowych pok. 453 we Lwowie.

16 października.

Pomorski Bank Rolniczy w Toruniu — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 2 po poł. w lokalu Banku w Toruniu, przy ul Szerokiej 37.

17 października.

Hartwig, Kantorowicz Nast. w Poznaniu — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 11 w Poznaniu w sali posiedzeń w Centrali Banku Przemysłowców, przy ul. 27 grudnia 13.

18 października.

Franko-Rosyjskie Toyarzystwo Górnicze — nadzwycz. o godz. 11 rano w Mysłowicach, przy ul Krakowskiej 20.

Akc. Tow. Górn. Przemysł. „Będzin - Olkusz“ — zwycz. o godz. 11. 30 w Mysłowicach, przy ul. Krakowskiej 20 o zatw. bilansu i przewalutowanie kapitału.

„Multum“ Zaklady Przemysłowe w Krakowie — nadzwycz. o zwaloryzowanie kapit. o godz. 6 po poł. w biurze Spółki w Krakowie, ul. Sołtyka 19.

Międzynarodowe Towarzystwo Transportów i Żeglugi — zwycz. o zatw. bilansu, przeszacowanic majątku i podwyższenie kapitału o godz. 6 po poł. w lokalu Spółki w Warszawie, przy ul. Długiej 26.

Sutkowski. Raszewski, Werner, Cyrański i S-ka — nadzwycz. o zmianie firmy o godz. 6 wiecz. w lokalu Spółki w Warszawie, ul. Marszałkowska 149.

KRONIKA GIEŁDOWA

W drugiej połowie września r. b. ogólny nastrój na giełdzie pieniężnej w Warszawie niewiele się zmienił.

Kursy walut obcych i dewiz ulegały wprawdzie pewnym odchyleniom, rozmiary tych wahań były jednak nieznaczne i nie podważyły pozycji złotego na zagranicznych rynkach pieniężnych. Najmocniejszą tendencję zwyżkową miał frank szwajcarski, który zbliża się coraz więcej do parytetu (disarjo w stosunku do dolara St. Zjedn. około 1%). Zwyżka kursowa franka szwajcarskiego wypływa nie z popytu miejscowego, lecz z konjunktury na obcych giełdach. Silniejsza była również tendencja dla funta sterlingów, natomiast chwiejna, przeważnie nawet słaba, dla franka francuskiego i belgijskiego.

Na giełdzie rozwija się coraz większy popyt na waluty obce. Niewątpliwie łączy się to z ożywieniem przemysłu, odnawianiem zapasu surowców i t. d. Zdaje się jednak, że rośnie też lokacyjny popyt na waluty obce. któremi czynniki miarodajne starają się przeciwdziałać przez ograniczanie kredytów bankom prywatnym w Banku Polskim. Ten Bank jest obecnie niemal wyłącznym zbiornikiem dewiz. Handel obcemi walutami poza Bankiem nie istnieje niemal zupełnie. Ale właśnie dlatego nacisk na Bank jest coraz większy. Stan rachunków na d. 20 września r. b. wykazuje zmniejszenie się zapasu walut obcych i dewiz o poważną sumę, sięgającą 18½ miljona złotych (w porównaniu z poprzednim wykazem z dnia 10 września r. b.).

Od pewnego czasu uwydatnia się coraz mocniejsza tendencja dla złota Jak wiadomo, złote monety są przedmiotem obrotów jednak w charakterze metalu szlachetnego, nie zaś pieniędzy. Cena „złotego metalu“ kształtuje się na całej kuli ziemskiej w zależności od rynku londyńskiego, na którym cenę tę notuje się w szylingach i pensach za uncję monetarną czystego złota (t. zw. „trój uncja wagi około 31 gramów). Otóż od dłuższego już czasu cena idzie w Londynie w górę, sięgając 93 szylingów za uncję czystego metalu. Zwyżka ceny w Londynie wywiera wpływ na wszystkich rynkach. Pozatem jednak działają również przyczyny lokalne. Oto Bank Polski w przeciągu ostatnich 4 miesięcy powiększył swój zapas złoto o sumę około 30 miljonów złotych. Wycofanie takiej sumy z obiegu musiało wywołać zwyżkę ceny.

Obroty papierami procentowymi były bardzo małe, przy tendencji przeważnie zniżkowej. Największe straty kursowe poniosły przedwojenne Listy Zastawne Tow. Kredytowego Ziemskiego i Tow. Kredytowego m. Warszawy. Tranzakcje pożyczkami państwowemi, jak zwykle, były nieznaczne. Podniósł się nieco kurs 6% pożyczki dolarowej z roku 1920 wobec nadchodzącego terminu płatności kuponu. Wprowadzono na giełdę 10% państwową pożyczkę kolejową, notowaną w złotych za 90 franków złotych, oraz 8% dolarowe Listy Zastawne Tow. Kredytowego Ziemskiego, notowane w złotych za jednego dolara.

Na rynku papierów dywidendowych — dalsza zniżka. Niski poziom kursów niewątpliwie jest wynikiem małego popytu, wypływającego, z kolei, z braku gotówki obrotowej. Gdyby wszelako działała ta jedna przyczyna, kursy, aczkolwiek wolno, powinnyby jednak iść w górę, gdyż ilość gotówki obrotowej ciągle się powiększa, jak widać z ogłaszanyah co 10 dni stanów rachunków Banku Polskiego. Musi zatem działać jeszcze inna przyczyna, wytwarzająca niski, a nawet coraz niższy poziom kursów akcji. W kołach giełdowych za głonny czynnik, wywołujący zniżkę, uważana jest spekulacja, zainteresowana w tem, aby mieć możność odkupienia po niskich cenach akcji, rzuconych na rynek w poszukiwaniu gotówki obrotowej.

Obroty akcjami są coraz mniejsze, cedula giełdowa obejmuje coraz mniej notowań.

M. N.

Czas opłacić prenumeratę na kwartał czwarty.

GIEŁDA

GIEŁDA ZBOŻOWO-TOWAROWA (Warszawa)

NAZWA TOWARU	Ceny w Złotych				
	Kurs najwyższy	Kurs najniższy	15/8 1924	22/9 1924	29/9 1924
Żyto kongresowe 695,7 gr. (118 f) . .	21.75	19.00	19.25*	20.00	21.75
„ „ 684,4 gr. (116 f.) . .	20.50	18.75	19.15*	—	—
„ poznańskie 708 gr. (120 f.) .	23.00*	20.00*	—	—	23.00*
Pszenica kongresowa 750,3 gr. (127 f.)	27.00	25.50	26.50	—	—
Jęczmień kongresowy brow.	28.50	23.00	22.00	27.00	28.50
„ pomorski	29.75	23.00	23.00	28.00	29.75
Owies kongresowy.	19.50*	18.00	19.35*	18.00	19.50
„ wielkopolski	22.30*	17.15	17.15	21.25*	22.30*
Mąka żytnia 70%.	—	—	—	—	—
„ „ 50%	32.50	31.50	32.20*	—	32.00
„ pszenna 50%	46.00	45.00	46.00	46.00	—
Kuchy rzepakowe	17.50	15.00	15.00	15.00	17 50
„ lniane	25.00*	22.00*	23.50*	22.00*	25.00
Kasza jęczmienna	—	—	—	—	—
„ gryczana	—	—	—	—	—
„ jaglana	—	—	—	—	—
Otręby żytnie	11.50	11.00	11.00	11.00	11 50
Otręby pszenne	12.50	12.00	12.50	12.50	12.50

Cena za 100 kg. netto stacja załadowania o ile nie jest zastrzeżony inny sposób dostawy.
* Franco stacja Warszawa.

GIEŁDA WARSZAWSKA, (waluty i dewizy)

DEWIZY	WALUTY	PARYTET	KURSY KOŃCOWE		
			12/IX 1924	20/IX 1924	29/IX 1924
Dolary St.-Zjednoczonych.	1 dolar	518¼	5.18½	5.18½	5 18½
Franki francuskie . .	100 franków	100	28.05	27.55	27.40
„ belgijskie . . .	100 „	100	26.25	25.80	25.20
„ szwajcarskie. . .	100 „	100	97.75	98.30	99 37
Funty sterl.	1 funt sterling.	25.22	23.14	23.15	23.15
Korony austryjackie . .	100,000 koron	105,013,60	7.32½	7.32½	7.32½
„ czesko-słowackie .	100 „	105,01	15.57	15 57	15.55
„ norweskie . . .	100 „	138,89	—	—	—
„ szwedzkie . . .	100 „	138,89	138.10	138.25	138.25
Liry włoskie	100 lirów	100	23.00	22.90	22.95
Marki Finlankie	100 marek	100	—	—	—
Floreny holenderkie . .	100 florenów	208.32	199.75	200.20	200.10

Papiery procentowe

	15/IX	29/IX
4 proc. pań. poż. prem. .	0.70	0.60
8 proc. poż. złota . . .	6.00	5.80
6 proc. bony złota . . .	0.88	0.85
6 proc. poż. dolarowa .	2.95	3.03
10% pożyczka kolejowa .	—	8.20
4½ „zast. Twa Kr. Ziem. .	27.50	23.95
4% zast. Tow. Kr. Ziem. .	26.00	22.00
8% Ziemskie dolarowe .	—	4.45
5% „ „ „ Warsz. .	19.00	17.50
4½% „ „ „ Warsz. .	16.80	15.15
5% Tow. Kr. m. Łodzi .	14.50	—
5% „ „ „ Piotrkow.	—	—

KURSY ZŁOTEGO (giełdy zagraniczne)

GDAŃSK. 29-go września. — Złoty: gotówka (100 złotych) 108.35—108.90. Telegraficzne wypłaty na Warszawę 107.60 — 108.15.

BERLIN. 29-go września. — Złoty: 78.35 — 82.40; wypłaty na Warszawę 79.99 — 81.61; na Katowice 79.79 — 81.61; na Poznań 80.09—81.71.

LONDYN. 29-go września. — Złoty (za 1 funt sterl.) 23.32½.

NOWY-YORK. 29-go września — Złoty (za 100 złotych) 19.25.

PRAGA. 29-go września. Złoty (za 100 złotych) 654¾.

WIEDEŃ. 29-go września. — Złoty (za 1 złoty): czeki 13580—13680; banknoty 13450—13590).

Giełda Warszawska.

Ostatnie kursy najwyższe i najniższe od 10-go września do 30-go września 1924 r.

Wydanie nieoficjalne. Objaśnienie: bp. — bez praw, bk. — bez kuponu. *Przedruk układu wzbroniony.*

NAZWA	Kapitał zakładowy	Ilość emisji	Wart. nom. akcji	W Złotych: Kurs najwyższy	Kurs najniższy	11/9	17/9	23/9	29/9
Banki.									
(Warszawskie).									
Dyskontowy Warszawski	4.000.000.000	8	5000	7.00	5.85	6.75	—	5.90	—
Handlowy w Warszawie	1.200.000.000	12	1000	9.25	7.50	8.70	8.35	7.50	7.85
dla Handlu i Przemysłu	3.840.000.000	11	1000	2.00	1.20	1.70	1.30	—	1.20
Kredytowy w Warszawie	15.000.000.000	11	5000	0.40	0.30	—	0.30	0.30	—
Przemysłowców Polskich w Warszawie	3.000.000.000	5	1000	—	—	—	—	—	—
Przemysłowy Warszawski	64.800.000	3	540	2.50	—	2.50	—	—	—
Towarzystw Spółdzielczych	19,800000000	7	100tys.	15.50	13.00	—	13.00	—	15.50
Zachodni w Warszawie	680.400.000	6	540	2.50	2.00	2.50	2.25	2.00	—
Kupiecki Łódzki	648.000.000	8	540	—	—	—	—	—	—
Bank Zjednoczonych Ziem Polskich	650.000.000	6	1000	2.25	1.80	2.25	2.15	2.00	—
Bank Związków Ziemian	3.000.000.000	7	1000	0.35	0.25	—	—	—	0.25
Bank Handlowy w Łodzi	64.800.000	6	540	—	—	—	—	—	—
Wileński Prywatny Bank Handlowy	2.025.000.000	6	540	—	—	—	—	—	—
(Poznańskie).									
Polski Bank Handlowy w Poznaniu	600.000.000	9	1000	3.10	2.80	3.10	3.00	2.80	2 85
Bank Związku Spółek Zarobk. w Poznaniu	1.000.000.000	11	1000	8.65	7.00	8.65	—	7.00	7.25
(Małopolskie).									
Polski Bank Przemysłowy we Lwowie	2.800.000.000	9	280	0.61	0.52	0.53	0.52	—	0.52
Małopolski w Krakowie	6.000.000.000	6	280	—	—	—	—	—	—
Bank Powszechny Kredyt. w Krakowie	500.000.200	6	280	—	—	—	—	—	—
„ Ziemski Kredytowy we Lwowie	5.250.000.000	11	280	—	—	—	—	—	—
„ Hipoteczny Akcyjny we Lwowie	735.000.000	14	280	—	—	—	—	—	—
Fabryki chemiczne.									
„Cerata“	900.000.000	3	1000	0.35	0.32	0.35	0.34	0.33	—
„Grodzisk“ Zakłady Chemiczne	1.500.000.000	6	1000	0.80	0.70	0.80	0.70	—	0.70
S-ka Akc. Eksploatacji Soli Potasowych	600.000.000	6	1000	6.00	4.25	6.00	5.50	5.20	4.25
Fabryka Szkła Kijewski, Scholtze	3.360.000.000	5	1000	0.36	0.29	0.30	0.31	0.27	0.29
Fabr. Atr. M. Leszczyński i S-ka	400.000.000	3	1000	—	—	—	—	—	—
Przemysł Chemiczny w Polsce (Zgierz)	600.000.000	6	1000	3.40	3.00	—	3.00	3.00	3.00
Przetw. Mydl. Fryderyk Puls	6.080.000.000	5	1000	0.43	0.40	—	0.48	0.40	—
Ludwik Spiess i Syn	612.360.000	5	540	1.55	1.20	1.40	—	1.55	1.20
„Strem“ Sp. Akc.	486.000.000	10	540	10.00	—	—	10.00	—	—
Przetw. Chm. dawn. Henryk Welt	150.000.000	3	1000	—	—	—	—	—	—
Fabr. Mydeł Wildt S-ka Akc.	600.000.000	4	500	0.27	0.24	0.25	0.25	0.24	—
Przedsięb. Elektryczne.									
Tow. „Elektryczność“	1.209.600.000	2	1000	2.35	2.00	2 10	2.05	—	2.00
Elektr. Okręgow w Zagłębiu Dąbrowsk.	2.000.000.000	4	1000	—	—	—	—	—	—
Polskie Tow. Elektryczne	700.000.000	9	350	—	—	—	—	—	—
Tow. Przemysłowe „Kabel“	400.000.000	7	1000	—	—	—	—	—	—
„Siła i Światło“	1.300.000.000	5	500	0.72	0.58	0.70	0.67	0.60	0.58
Pol. Zakłady Elektryczne Brown Boveri	600.000.000	4	1000	1.20	1.75	1.20	1.15	1.20	—
Fabryki Cukru.									
Sp. Akc. „Chodorów“	1.000.000.000	7	1000	6.50	5.12	6.50	6.15	5.80	5.25
„Czersk“	576.000.000	3	500	0.82	—	—	0.82	—	—
„Częstocice“	1.000.000.000	5	1000	3.35	2.70	3.15	2.85	2.80	2.75
„Gosławice“	440.640.000	6	540	2.80	2.00	—	2.00	2.50	2.20
„Michałów“	468.000.000	6	500	0.75	0,66	—	0.74	—	0.66
„Nieledew“	150.000.000	3	1000	—	—	—	—	—	—
Ostrowite	480.000.000	3	1000	—	—	—	—	—	—
Warszawskie Tow. Fabr. Cukru	1.976.000.000	1	1000	6.25	4.65	5.80	5.30	4.85	4.65
Fabryki Cementu.									
„Firley“	2.500.000.000	9	500	0.43	0.38	—	0.43	0.40	—
„Łazy“	2.000.000.000	3	500	0.20	0.17	0.18	—	0.17	—
„Wysoka“	1.200.000.000	2	1000	3.55	—	3.55	—	—	—
Przemysł Drzewny.									
Drzewny Przemysł i Handel	300.000.000	4	500	—	—	—	—	—	—
Przemysł i Eksport Leśny	300.000.000	4	1000	—	—	—	—	—	—
Kopalnie i Zakł. Hutn.									
Warsz. Tow. Kop. Węgla i Zakł. Hutn.	2.100.000.000	3	1000	9.40	bp 4.75	8.50	8.00	—	4.75 bp.

Ciąg dalszy.

Wydanie nieoficjalne. Objaśnienie: bp. – bez praw, pk. — bez kuponu. *Przedruk układu wzbroniony.*

N A Z W A	Kapitał zakładowy	Ilość emisji	Wart. nom. akcji	W złotych					
				Kurs najwyższy	Kurs najniższy	11/9	17/9	23/9	29/9
Przedsięb. Naftowe.									
„Polska Nafta"	500.000.000	4	500	0.40	—	—	—	0.40	—
Polski Przemysł Naftowy	500.000.000	3	1000	—	—	—	—	—	—
B-cia Nobel w Polsce	2.340.000.000	6	1000	2.50	1.50	2.15	2.30	—	1.50
Lenartowicz, B-cia Rylscy i Sp.	400.000.000	5	500	—	—	—	—	—	—
Fabryki Metalowe.									
H. Cegielski	4.800.000.000	9	1000	0.96	0.68	0.85	0.85	0.72	0.72
Fitzner i Gamper	7.000.000.000	7	1000	8.25	5.75	—	8.00	6.00	6.00
Lilpop, Rau i Loevenstein	3,720.000.000	4	500	1.02	0.75	0.96	0.86	0.75	0.76
Modrzejowskie Zakłady Gór. H.	7.782.000.000	8	500	7.80	5.75	7.00	7.00	6.00	6.00
Norblin, B-cia Buch i Werner	2.400.000.000	7	500	1.00	0.87	0.89	0.97	1.00	0 96
Orthwein, Karasiński i S-ka	700.000.000	4	500	0.30	0.27	0.30	0.27	—	0.27
Ostrowieckie Zakł.	663.000.000	7	500	11.15	8.10	10.00	9.80	8.10	8 52
Budowa Parowozów	2.500.000.000	5	500	0.46	0 39	0.55	0.45	0.40	0.39
„Pocisk"	560.000.000	5	350	2.60	2.20	2.20	2.32	2.30	—
Rohn, Zieliński i S-ka	500.000.000	5	500	0.75	0.38	0.38	—	—	—
K. Rudzki i S-ka.	1.080.000.000	5	500	2.12	1.55	2.00	2 00	1.55	1.68
Starachowickie Zakłady Górnicze	1.980.000.000	8	500	4.12	2.98	3.81	3.43	3.04	2.98
Suchedniowska Fabryka Odlewów	1.500.000.000	5	500	11.00	—	—	1.00	—	—
Trzebinia	63.000.000	7	140	—	—	—	—	—	—
„Unja"	220.000.000	3	1000	—	—	—	—	—	—
„Ursus" S. A.	300.000.000	3	500	3.50	bk 2.20	2.85	2.60	2.50	2.20
Wulkan	769.500.000	5	3000	3.50	3.00	3.50	—	3.00	—
L. Zieleniewski w Krakowie	600.000.000	5	1000	13.00	10.00	11.75	12.00	11.00	10.00
Zjedn. Polskie Fab. Masz. i Narz. Roln.	600.000.000	3	1000	0.41	—	—	—	0.41	—
Fabr. Wyrob. Włókienn.									
Konopie	400.000.000	6	1000	—	—	0.72	—	—	—
Zawiercie	891.000.000	4	6000	40.00	35.00	40.00	40.00	32.00	35.00
Żyrardów	408.240.000	2	540	34.00	n. 20.00	32.00	32.00	30.00	30.00
Przedsięb. Handl.									
Bednawski Wł.	250.000.000	5	00	—	—	—	—	—	—
„Belpol"	300 000 000	5	500	—	—	—	—	—	—
Ł. J. Borkowski	270.100.000	8	216	1.97	1.30	1.65	—	—	1.30
„Hurt"	100.000.000	4	500	—	—	—	—	—	—
Bracia Jabłkowscy	1.500.000.000	11	500	0.23	0.20	0.23	0.20	—	—
Polska Centrala Handlowa	1 300.000.000	7	500	—	—	—	—	—	—
Sp. Ak. Skupu Skór i Garb.	380.000.000	8	500	—	—	—	—	—	—
Syndykat Rolniczy Warszawa	300.000.000	3	1000	2.50	2.15	2.30	2.25	—	2.15
Szumilin, Krajowa Hurtownia Herbaty	1 200.000.000	5	1000	—	—	—	—	—	—
„Tkanina"	200.000.000	9	500	—	—	—	—	—	—
Zachodnie Tow. dla Handlu i Przem.	210.000.000	6	500	—	—	—	—	—	—
Przedsięb. Transp.									
„Polbal" Pol. Bal. Tow.	470.000.000	6	1000	—	—	—	—	—	—
„Polski Lloyd"	500.000.000	5	500	—	—	—	—	—	—
Warsz. Tow. Transp. i Żeglugi	960.000.000	7	250	0.25	0.19	0.21	0.19	—	—
Przedsięb. Różne.									
Bibljoteka Polska	100.000.000	3	500	—	—	—	—	—	—
„Ćmielów"	300.000.000	3	1000	0.60	—	0.60	—	—	—
„Granum"	500.000.000	7	1000	—	—	—	—	—	—
„Eternit"	100.000.000	1	1000	—	—	—	—	—	—
Haberbusch i Schiele	600.000.000	6	1000	6.50	5.75	6.40	5.80	6.15	5.75
Kluczewska Fabr. Papieru	2.285.000.000	5	1000	0.31	—	—	0.31	—	—
St. Majewski i Syn, Fabryka Ołówków	32.000.000	2	1000	17.50	11.00	13.25	12.00	17.50	—
Martens i Ad. Daab	1 500.000.000	3	1000	—	—	—	—	—	—
„Krakus"	252.280.000	8	280	—	—	—	—	—	—
Marynin	250.000.000	5	5000	—	—	—	—	—	—
Mirkowska Fabr. Papieru	2 000.000.000	3	1000	—	—	—	—	—	—
Młynotwórnia	100.000.000	5	1000	—	—	—	—	—	—
Polski Przemysł Korkowy	500.000 000	5	500	0,15	—	—	—	0.14	—
„Polus"	1000.000.000	6	1000	—	—	—	—	—	—
Pustelnik	350,000,000	4	1000	1.45	—	—	—	1.45	—
Warsz. Tow. ocz. i sprzed. spirytusu	500,000,000	5	1000	2.75	2.60	2.75	2.72	2.72	2.65
Dźwignia	400,000,000	3	1000	—	—	—	—	—	—
Tehate	300,000,000	3	1000	3.10	—	3.10	3.10	—	—
Tow. Pożyczkowe. Zast. Ruch.	252.000,000	10	1000	0.35	—	—	—	—	0.35

Szanownych prenumeratorów prosimy o wpłacanie należności za prenumeratę, na II półrocze **Złotych 10** na konto P. K. O. Nr. 1465.

Wyd. nieof.

Giełdy zamiejscowe.

Kursy końcowe

NAZWA	Kapitał zakładowy	Ilość emisji	Wart. nom. akcji	Zł. 29 IX
Poznań.				
Bank Kwil. Potocki i S-ka	240.000.000	8	1000	4.25
„ Młynarzy Zach.Z.Pol.	400.000.000	3	„	—
„ Polski Handlowy	600.000.000	9	„	2.65
„ Poznański Ziemian	300.000.000		„	3.30
„ Przemysłowców	700.000.000	2	„	4.00
„ Związku Spółek Zar.	1 000.000.000	11	„	7.25
Arkona	115.000.000	5	„	2.50
Barcikowski R.	340.000.000	7	„	—
Browar Krotoszyński	155.000.000	5	„	—
Cegielski H.	4800.000.000	9	„	0.70
Centrala Rolników	600.000.000	7	„	—
Centrala Skór	200.000.000	5	„	—
Cukrownia „Zduny"				—
Garbarnia Sawicki i S-ka	600.000.000	3	„	—
„Goplana"	150.000.000	3	„	3.90
Hartwig C.	1 000.000.000	7	„	0.70
Hartwig Kantorowicz	160.000.000	2	„	4.50
Herzfeld i Victorius	280.000.000	3	„	6.00
Hurtownia Skór	100.000.000	4	„	—
Hurtownia Związkowa	400.000.000	5	„	—
Hurtownia Sp. Spożywców	250.000.000	3	„	—
„Iskra" Fabr. zap.	160.000.000	4	„	—
„Len" w Toruniu	200.000.000	2	„	—
Lubań Fabr. Przetw. Ziemn.	30.000 000	4	„	82.00
Młyn Ziemiański	220.000.000	2	„	—
Roman May	75.000.000	4	„	33.50
Poznańska Spółka Drzew.	900.000.000	7	„	1.20
Wielkop. Wytwórnia Chem.	540.000.000	5	540	0.40
Papiernia w Bydgoszczy	270.000.000	4	1000	—
„Pneumatyk"	900.000.000	4	„	0.25
„Płótno"				0.75
Starogardzka Fabr. Mebli.	100.000.000	2	„	0.75
Tkanina				—
„Tri"	50.000.000	3	„	—
„Unja" Zjed. Fabr. Maszyn	220.000.000	3	„	8 50
„Wagon" Ostrów	400.000.000	4	„	—
„Wisła" Bydgoszcz				—
„Sarmatia"	200.000.000	3	„	—
Zjed. Browar. Grodziskie	130,000.000	5	„	2.40
Kraków.				
Bank Hipoteczny Akcyjny	735.000.000	14	280	0.62
„ Komercjalny	500.000.200	7	„	—
„ Bank Małopolski	6000.000.000	6	„	—
„ Polski Przemysłowy	2800.000.000	9	„	0.46
„ Powsz. Kredytowy	500.000.000	6	„	—
„ Ziemski Kredytowy	1050.000.000	10	„	0.09
Polskie Tow. Handl. (Tohan)	264.250.000	6	140	0.94
„Impex"	630.000.000	8	140	—
B-cia Rolniccy	500.000.000	3	500	—
Polski Glob	200.000.000	5	900	—
Żegluga Polska	60.500.300	8	140	0.18
Pharma	126.000.000	4	700	—
L. Zieleniewski	600.000.000	5	1000	10.10
Warsz. Sp. Akc. Bud. Par.	2500.000.000	5	500	—
Siersza Elektrownia	800.000.000	7	200	0.20
Siersza Górnicza	300.000.000	5	1000	4.60
Syndykat Koszykarski	300.000.000	5	500	—
Trzebinia—Żelazo	63.000.000	7	140	0.80
Trzebinia—Tłuszcze				—
Pocisk	160.000.000	5	500	2.20
„Automotor"			500	—

NAZWA	Kapitał zakładowy	Ilość emisji	Wart. nom. akcji	Zł. 29 IX
„Górka" (Cement)	60.000.000	3	1000	17.00
Tepege	900.000.000	5	„	3.55
Pokucie	500.000.000	3	„	—
Oikos	650.000.000	7	„	—
Strug	180.000.000	3	„	—
Niemojowski S. W.	310.000.000	2	„	0.52
„Krakus"	252.280.000	8	280	0.92
„Piasecki" fabr. czek.	292.00.000	5	500	—
Ćmielów Fabr. Porc.	300.000.000	3	1000	0.62
Polskie Zakł. Garbarskie	30.000.000	1	500	—
Chodorów	1000.000.000	7	1000	5.00
Cukrownia „Chybie"	450.000.000	2	1000	6.70
Lwów.				
Bank Akcyjny Związkowy	252.000.000	10	280	—
„ Dyskontowy Lwow.	700.000.000	4	280	—
„ Handl. Pol. Poznański	600.000.000	9	1000	—
„ Hipoteczny Akcyjny	735.000.000	14	280	0.62
„ Hipoteczny Ziemski				—
„ Małopolski	6000.000.000	6	„	—
„ Powszechny Kredyt.	500.000.000	6	„	—
„ Przemysłowy	64.800.000	3	540	0.47
„ Ziemski Kredytowy	2100.000.000	11	280	—
„ Browary Lwowskie	240.000.000	7	1000	7.25
„Chodorów"	1000.000.000	7	„	5.13
„Karpalit"	10.500.000	4	140	—
Ćmielów Fabr. Porc.	300.000.000	3	1000	0.60
Portland z S.				—
Galicja	114.240.000		238	—
Gafota fabr. obuwia	35.000.000	4	140	—
„Górka" „	60.000.000	3	1000	17.00
„Oikos" „	650.000.000	7	„	2.60
Warsz. Sp. Akc. Bud. Parow.	2 500.000.000	5	500	0.38
„Pezet"	500.000.000	6	„	—
Pocisk	560 000.000	5	„	—
Polski Glob	200 000.000	5	500	—
Polska Nafta	500.0000.000	4	„	0.31
Polskie Tow. Budowlane	200.000.000	4	„	0.16
Polskie Tow. Handlowe	264.250.000	6	140	—
Rakszawa				2.50
Siersza-Elektrownia	800.000.000	7	200	0.20
Górnicza Siersza	300.000.000	5		5.30
Tepege	900.000.000	6	1000	—
„Tesp" Sól potasowa.	600.000.000	5	„	5.10
Zieleniewski L.	600.000 000	5	„	9.25
Żegluga Polska	69.500.300	7	140	—
Wilno.				
Polski Bank Parcelacyjny	100.000.000	1	1000	—
Wileński Bank Kredytowy			5000	—
Wil. Bank. Roln.-Przemsł.	500.000.000	5	5000	—
Wileński Bank Ziemski			250	26.00
Wil. Pryw. Bank Handlowy	2 025.000.000	6	540	0.10
Sp. Akc. „Pac"	50.000.000	2	500	—
Wil. Składy Towar. „Pacific"	200.000.000	3	1000	0.22
Dolary				5.18
Złote Ruble				2.75
Srebrne Ruble				—

REDAKTOR I WYDAWCA: *MIECZYSŁAW MAJCHER.*

Drukarnia Sukc. T. Jankowskiego, Wspólna 54. Tel. 266-07.

Treść zeszytu Nr. 20.